

SPET KLIČE NAS VENČANI MAJ K MARIJI V NADZEMELJSKI RAJ

V mesecu maju pogosto pojemo pesem: »Spet nas kliče venčani maj k Mariji v nadzemeljski raj.« Ta pesem s svojim preprostim sporočilom usmerja naš pogled k Mariji, ki je že v raju, ali drugače povedano, že v nebesih. Na nedeljo po prvi spomladanski polni luni vedno obhajamo veliko noč, praznik Jezusovega vstajenja. Nekaj tednov za tem pride mesec maj, ki velja za Marijinega. V tem času Marijo častimo s šmarnicami – posebno ljudsko pobožnostjo do Marije. Navadno prebiramo kakšna premišljevanja o Marijinem in Jezusovem življenju, molimo rožni venec pa tudi druge molitve, kot so litanije Matere božje, ter pojemo Marijine pesmi, ki jim pravimo tudi majniške pesmi. Zakaj je pobožnost do Marije za nas katoličane pomembna?

Nekoč sem sredi vsakodnevnega vrveža na cesti srečal človeka, ki je spretno in hitro najin pogovor usmeril na versko plat in me takoj začel spraševati o Mariji. Ni mu bilo jasno, zakaj katoličani častimo Marijo, če pa je Jezus naš Odrešenik, ki nam bo dal večno življenje. Še več, spraševal se je, zakaj bi mo-

ral iti najprej k Mariji in šele nato k Jezusu, ter z roko narisal znamenje trikotnika. Hotel je vizualno nakazati, da je pot do Jezusa lahko krajša, če do njega gremo neposredno, ne da bi morali narediti še korak do Marije, kakšnega svetnika ali česa drugega. Zakaj ne neposredno k Jezusu? Takšna predstava se marsikomu zdi logična, vendar je v svoji globini neustrezna in v bistvu napačna. Marija nikoli ne more biti daljša pot do Jezusa, ampak je vedno bližnjica. V Argentini bi rekli acceso directo (neposredni dostop). Tudi svetniki so bližnjica do Jezusa. Zakaj? Zato, ker so imeli tako svetniki, še najbolj pa Marija, najlepše izkušnje z Jezusom.

Verjetno bi bila boljša podoba od trikotnika tista, kjer je Marija prikazana tako, da nam razodene skrivnostno in varno pot ali bližnjico do Jezusa. Ona je tista, ki je Jezusa čudežno spočela, ga nosila, rodila, vzgajala, ga učila in ga tudi spremljala na njegovem križevem potu, stala pod križem, ga sprejela kot mrtvega (kot darovanega za naše odrešenje) ter verjela in doživela njegovo vstaje-

nje ter apostole spremljala na binokošni dan, ko so na poseben način prejeli moč Svetega Duha, da so bili sposobni oznanjati Kristusov evangelij. Še več, Marijo imenujemo Božja Mati in tudi naša nebeška Mati. Ta dva izraza kažeta na to, da je Marija resnično rodila Božjega Sina (to so potrdili na koncilu v Efezu leta 431), kar kaže, da je Marija tista, ki ima najglobljo in najbolj pristno izkušnjo Boga. Z Jezusom je Marija na materinski način povezana. Zato je bližnjica do Jezusa; je tista, s pomočjo katere hitreje pridemo do njega. Ona je tista, ki Jezusa najbolj pozna. Nihče drug nam tega ne more lepše pokazati in nas peljati do Boga. Kot našo nebeško Mater jo lahko kličemo zato, ker je Marija že v nebesih in ker nam tudi iz nebes pomaga oziroma nas spremlja, še posebej, če se ji priporočamo.

V litanijah imamo veliko vzklikov, ki nam osvetljujejo Marijino življenje, njeno osebnost in njeno vlogo v Cerkvi. Eden izmed teh vzklikov je tudi, da je Marija pomoč kristjanov. V molitvi po litanijah jo prosimo, naj nas priporoči Jezusu, se pravi, da je priprošnjica

pri Bogu. Torej, ona nam pomaga tako, da nas priporoča Bogu, za nas prosi in na ta način nas tudi spremlja. V resnici je pomočnica na naši poti k Bogu, je naša bližnjica k Jezusu Odrešeniku. Torej nam Marija pomaga hitreje in varneje do nebes. Od nas je odvisno, koliko smo pripravljeni stopiti v Marijino šolo na poti do Boga. Mesec maj nas vabi k ljubezni do Marije, da jo častimo kot Mater Jezusa Boga in našo nebeško Mater, ki nas spremlja v nebesa.

V maju obhajamo Slovenci v Argentini dva pomembna Marijina praznika. Prvi je slovensko romanje v Luján v nedeljo, 3. maja. Drugi pa 24. maja, ko je žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj – slovenski cerkvi v Buenos Airesu. Vsaka udeležba pri bogoslužju v Marijinih cerkvah ob njenem prazniku je naš izraz ljubezni in spoštovanja do Marije. Pogledimo našo molitev, pesem, hvaležnost in ljubezen do Marije ter se ji priporočimo, naj nas vedno spremlja in vodi na naši poti k Jezusu in v nebesa.

Robert Brest

MISIJONSKA TOMBOLA *na Pristavi*

V nedeljo, 12. aprila, smo se zbrali na Slovenski Pristavi, da bi s skupnimi močmi in z veseljem pomagali slovenskim misijonarjem, ki v revnih krajih širijo Božje kraljestvo širom sveta.

Bog nam je dal čudovito sončno popoldne, ki je privabilo zelo veliko ljudi na pristavski vrt: med 450 in 500 oseb!

Da je tombola tako lepo uspela, so člani Slovenske Pristave, pod vodstvom predsednika Bineta Magistra, že ves teden pripravljali Dom in skrbno organizirali postrežbo. Fantje in očki so v nedeljo se-

stavili komisijo, pekli na žaru in prodajali pijačo, dekleta in mamice pa so prodajale pecivo, čaj in kavo. Še prej pa je bilo treba prodajati tablice! Organizacijo prodaje po drugih domovih je prevzel Edvard Kenda, na Pristavi jo je odlično opravila dolgoletna sodelavka Maruča Zurc.

Zahvaliti se moramo dobrotnikom vseh Domov, ki so prispevali zelo lepe dobrote in pecivo. Tombola sta zelo prijazno vodila Luči Ayerbe Rant in Aleks Zarnik, pozdravil pa je tudi Dominik Oblak, ki je to delo opravljal vrsto let.

Za otroke je bilo tudi poskrbljeno! Lahko so se po mili volji naskakali v napihljivem gradu, pod nadzorstvom mladine SDO SFZ-centrala.

Med tombolo smo poslušali posnetek, ki ga je poslal misijonar Peter Opeka. Izpostavil je izzive misijonskega dela in nas navduševal, naj bi nadaljevali z misijonsko tombolo, kajti to dobro delo zelo pomaga misijonarjem v revnih deželah!

Videli smo skupino mladih Malgašev, ki je celo zapela špansko pesem! Tudi g. Toni Burja se je zahvalil za pomoč misijonarjem in nas navduševal za druge oblike stalne pomoči in osebnega stika z njimi.

Tombola je res zelo dobro uspela, obilen dobiček je namenjen našim misijonarjem. Naj omenimo, da je prvi dobiček dobila družina Olmedo Servin, drugega pa Lucas Bajec, in sta oba tudi darovala lepo vsoto za misijonarje.

Naj Bog poplača vsem dobrotnikom za ves njihov trud!

Nadica Grohar

POZDRAV
misijonarja
Pedra Opeke

Dragi slovenski prijatelji, dragi argentinski prijatelji, ki to nedeljo Božjega usmiljenja na Pristavi v Morónu pripravljate tombolo za misijone, za slovenske misijonarje, ki delujejo po vsem svetu.

Zahvaljujem se vam v imenu misijonarjev, ki bodo prejeli vaš dar za ljudi v misijonih, ki si tako zelo želijo sprejeti vero v Jezusa, a vendar živijo v nečloveških razmerah, zlasti v Afriki, pozabljenem kontinentu.

Dragi prijatelji iz Pristave, občudujem vašo vero in vašo občutljivost za pomoč najrevnejšim med našimi brati in sestrami, ki živijo težko življenje, a kljub temu ohranjajo upanje, da bodo nekoč lahko živeli bolje.

Naša dolžnost kot ljudje in kot kristjani je, da delimo del svojega bogastva s tistimi, ki živijo v skrajni revščini, kajti tako nas je prosil Jezus.

Želim vam veliko veselja v vaših srcih. Preživite lep čas sreče, saj ste prišli, spodbujeni s Kristusovo ljubeznijo, da pomagata misijonarjem. Hvala vam za vašo solidarnost in velikodušnost.

Živel usmiljeni Jezus, živelo bratstvo, živela misijonska Cerkev v Argentini, v Sloveniji, na Madagaskarju in po vsem svetu.

Dragi bratje, prejmite Božji blagoslov, vsi vi, ki ljubite Jezusa, ki je prišel na našo zemljo, da bi nas odrešil, da bi bili med seboj bolj bratje, polni veselja in miru.

MISIJONSKA TOMBOLA NA PRISTAVI

POZDRAV *Tonija Burje*

Dragi Slovenci v Argentini, ki že toliko let zbirate sredstva za Slovenske misijonarje tudi z vsakoletno Misijonsko tombolo. Bog vas živi in obilno blagoslovi!

1. SLOVENSKI MISIJONARJI

MISIJONSKO SREDIŠČE SLOVENIJE pomaga 37 misijonarjem, ki delujejo po vsem svetu. Njihovo delo je različno, saj zaobjema tako pastoralno delo – oznanjevanje in utrjevanje Božjega kraljestva med vsemi narodi, kakor tudi socialno delo, t. i. pomoč ljudem v potrebah – v boju proti revščini, proti nevednosti, proti izkoriščanju, proti trpljenju, proti boleznim itd. Misijonarji in misijonarke gradijo cerkve in kapele, gradijo šolske ustanove, gradijo bolnice in dispanzerje, gradijo hiše in ceste ... ob tem pa se tudi aktivno ukvarjajo z ozaveščanjem ljudi tako v cerkvah kot v šolah in v zdravstvenih centrih ... Dobrote ni nikoli preveč in dela nikoli ne zmanjka.

MISIJONSKO SREDIŠČE SLOVENIJE ima svojo internetno stran, ki jo predlagam pregledati in uporabljati. V njej je OGROMNO zapišane, poslikane, posnete materiala o slovenskih misijonarjih in njih delu. Pa tudi o misijonski dejavnosti Slovencev v Sloveniji in po svetu, v podporo našim misijonarjem in njihov projektom.

SLOVENIJA oz. Slovenci smo zelo misijonsko naravnani, kakor nas prosi papež Leon kakor so nas prosili že prej papež Frančišek in vsi papeži, od Sv. Petra naprej. »Cerkev je misijonska« ali je ni. Navdih za misijon po vsem svetu prejemamo najprej od Jezusa Kristusa, prvega in največjega Misijonarja, za nas umrlega na križu in vstalega od mrtvih v Nebeškem kraljestvu. To nebeško kraljestvo je že tu na zemlji, sredi med nami.

Do kdaj naj bomo misijonski, nas lepo poučujejo misijonarji, do konca našega življenja na zemlji, pa tudi še naprej v nebeškem kraljestvu, od koder nas spodbujajo in podpirajo tolikeri bratje in sestre v vrstah svetih in blaženih, presrečnih bratov in sester.

MOČNO SVETUJEM pogledati internetno stran »MISIJONSKO SREDIŠČE SLOVENIJE«.

Tam si lahko preberete tudi vsaka Misijonska obzorja, revijo, ki na dva meseca marsikaj objavlja o misijonih in misijonarjih.

Največ misijonark je redovnic - 18 Misijonarjev duhovnikov je 16 Laiške misijonarke so trije. Seveda, laiški misijonarji in misijonarke so začasni in se jih je tekom let veliko vrstilo, da so služili v misijonih.

Največ slovenskih misijonarjev je na Madagaskarju – 5 duhovnikov in ena redovnica. Troje misijonark redovnic je v Ukrajini. Dvoje misijonarjev je v Slonokoščeni obali – en duhovnik in ena redovnica ter v Braziliji – dve redovnici.

Po en misijonar je v naslednjih državah: Albanija, Angola, Bocvana, Burundi, Črna gora, Etiopija, Grenlandija in Danska, Grčija, Indonezija, Jordanija, Kazahstan, Kirgizija, Kongo, Kuba, Liberija, Mehika, Rusija, Rwanda, Senegal, Turčija, Uganda in Zambija.

Največ redovnic je Sester Usmiljenk oz. Hčera krščanske ljubezni – 5 in Salezijank oz. Hčera Marije Pomočnice – **tudi 5**,

Troje je Marijinih sester Čudodelne Svetinje, **Dvoje** je Sester Uršulink,

Ena misijonarka redovnica je Frančiškanka Marijina Misijonarka, ena Misijonarka Jezusa Kristusa, ena Frančiškanka Brezmadežnega Spočetja in ena Šolska sestra sv. Frančiška Kristusa Kralja.

Največ duhovnikov misijonarjev je **troje** škofijskih iz Ljubljanske nadškofije, pa tudi **troje** redovnikov Družbe Jezusove ali Jezuitov, ter **troje** duhovnikov Minoritov.

Dvoje je iz duhovnikov Misijonske Družbe lazaristov, pa tudi dvoje Don Boskovih Salezijancev, ter dvoje Frančiškanov. **En sam** duhovnik je škofijski iz Koprške škofije.

Če greste na internetno stran Misijonskega središča Slovenije, boste našli po vrsti vsakega misijonarja naslikanega in kratko opisanega.

2. MISIJONSKI PROJEKTI

VELIKI projekt Misijonskega središča Slove-

nije je **BOTRSTVO** – mesečni prispevek za šolanje otrok. Ta projekt teče 27-to leto.

21 Eur je mesečni prispevek za šolanje otroka v Angoli, Braziliji, Indiji in Kamerunu.

15 Eur je mesečni prispevek za šolanje v Etiopiji, Kambodži, Keniji, Madagaskarju, Mozambiku, Ruandi in Senegal.

10 Eur je mesečni prispevek za šolanje v Ugandi in za šolanje bogoslovcev na Salomonovih otokih.

5 Eur je mesečni prispevek za obrok riža na dan na Madagaskarju in v Etiopiji.

Trenutno je aktivnih botrov za posameznega otroka okoli 1.500 in takih, ki prispevajo za skupinsko botrstvo 530 botrov.

Za šolanje otroka je trenutno nekaj čez 1.500 botrov, za obrok riža pa je nekaj čez tisoč botrov.

Drugi VELIKI projekt je postati **aktivni PROSTOVOLJEC** za misijone.

Vsak laik ima svoje misijonsko poslanstvo. To poslanstvo lahko uresničujemo na različne načine: z molitvijo, s pričevanjem za vero v domačem okolju, z darovanjem denarja za misijone, z osebno podporo misijonarjem na daljavo ali pa tako, da tudi sami odidemo v misijone. V primeru krajšega obiska govorimo o misijonskih prostovoljcih na misijonski izkušnji. Kdor se v misijone poda za eno leto ali več, pa nosi ime misijonar ali laiški misijonar. Na internetni strani Misijonskega središča je predstavljenih 5 programov, ki potekajo v okviru Katoliške Cerkve v Sloveniji in ima Misijonsko središče Slovenije stik z njimi. Kdor čuti klic, da bi odšel v misijone ima več možnosti:

PROGRAM - PROSTOVOLJSTVO POTA – kar ima čez Zavod Katoliška mladina, namenjen mladim od 18. do 30. leta starosti. Preko tega programa odide vsako leto v misijone približno 50 mladih v okoli 7 državah za 3 ali 4 tedne. Tudi v Argentino so prišli na misijon že štirikrat.

PROGRAM - INICIATIV ANGOLA, ki je društvo na avstrijskem Koroškem in podpira predvsem misijone sester salezijank v Angoli. **PROGRAM - SALEZIJSKO MLADINSKO PROSTOVOLJSTVO**, ki je poletna izkušnja služenja med otroki v eni izmed salezijanskih misijonskih skupnosti po svetu.

PROGRAM - SKUPINA SLED, ki je v okviru Misijonskega središča Slovenije in pripravljajo za daljše služenje v misijonih, vsaj za leto dni.

PROGRAM - ŠTUDENTSKE MEDICINSKE ODPRAVE, ki trenutno obiskujejo 4 lokacije v Zambiji, Ugandi, Keniji in na Madagaskarju za 3 mesece skupinskega služenja. Priprave potekajo preko Medicinske fakultete in Sekcije za tropsko medicino.

PROGRAM - DRUGA PROSTOVOLJSTVA V MISIJONIH, kar je možno preko Misijonskega središča Slovenije.

PROGRAM - MISIJONSKO PROSTOVOLJSTVO V SLOVENIJI. Kar vedno potrebuje Misijonsko središče Slovenije za pestro sodelovanje, od pakiranja pošte in gradiv, do oblikovanja katehetskih in promocijskih gradiv. Pa tudi za pomoč pri selitvi potujoče misijonske razstave ali za druge večje misijonske dogodke.

Tretji VELIK Projekt je **MOLITVENA ZVEZA SLOVENIJE**. Vsak član se zavzame za molitev desetke rožnega venca od ponedeljka do petka, vsak dan za drugo celino ali kontinent sveta. V tem projektu sodeluje več kot 1.200 molivcev.

Na spletni strani Misijonskega središča Slovenije najdete veliko GRADIVA ali MATERIALOV za misijonsko izobraževanje in dejavnost. Najdete vse Revije Misijonska Obzorja v elektronski obliki. Najdete razne misijonske kateheze. Najdete gradiva za delo z otroki in mladimi, kot so trikraljevska akcija koledovanja, adventna akcija zbiranja darov med otroki, gradiva za misijonsko nedeljo. Najdete tudi misijonske pesmi, avdio posnetke pesmi in note. Najdete misijonski križev pot, misijonski zbornik predavanj in morda še kaj.

Med raznimi Projekti pa so še **dodatne akcije**. Ena velika je **MIVA** akcija zbiranja sredstev za nakup novih misijonskih avtomobilov.

Če želite več vedeti o misijonarjih, je potrebno z njimi imeti stik, se dopisovati, jih obiskati, jim prisluhniti, se z njimi pogovarjati. Vse to se dogaja in objavlja v reviji Misijonska Obzorja.

Dragi Slovenci v Argentini!

Še enkrat, Bog naj blagoslovi vašo današnjo Misijonsko tombolo.

Naj vam bo v veselje in blagoslov! ALELUJA!

Toni Burja CM

VELIKA NOČ *v Našem domu San Justo*

Velika noč po besedah papeža Leona XIV ni zgolj spomin na dogodek iz preteklosti, temveč živa resničnost, ki je navzoča tudi danes. Kristusovo vstajenje razodeva, da ima življenje zadnjo besedo ter da sta trpljenje in smrt premagana z močjo Božje ljubezni. Papež ob tem poudarja, da ta skrivnost vere ne ostaja zaprta v zgodovini, temveč vstopa v sedanji trenutek in ga preobraža. Velika noč tako postaja izvir upanja, ki človeka dviga iz teme in mu odpira nov, svetlejši pogled na življenje.

Pot v velikonočno skrivnost se začne z vstopom v veliki teden, ko verniki podoživljajo zadnje trenutke Jezusovega življenja – njegovo trpljenje, smrt in vstajenje, ki predstavlja središče krščanske vere.

Veliki teden se začne s cvetno nedeljo, ko se spominjamo Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem. Slovesno bogoslužje smo uvedli s procesijo, ki je začetku maše dala še posebej prazničen značaj. Pri obredu je sodeloval Mešani pevski zbor San Justo, ki je s petjem dogajanje lepo obogatil. Z blagoslovom oljč-

nih vejic in butaric smo pozdravili Zveličarja, otroci pa so ponosno prinesli butarice, ki so jih izdelali dan prej v Balantičevi šoli. Med sveto mašo smo v zbrani tišini prisluhnili pasijonu, ki so ga ganljivo izvedli g. Robert Brest, Andrej Mehle in Marjan Godec, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

Po zajtrku smo se nato zbrali v dvorani, kjer so mladi pripravili mladinski križev pot. S premišljeno ureditvijo prostora so ustvarili umirjeno in zbrano okolje, ki je prisotne nagovarjalo k poglobljenemu razmisleku in notranjemu doživljanju.

Na veliki četrtek so se mladi udeležili svete maše v Slovenski hiši, kjer so ob spremljavi zborovskega petja Centralne mladine dejavno sodelovali pri bogoslužju in skupni molitvi. Veliki petek je bil zaznamovan z ustvarjalnim duhom, saj je potekalo barvanje pirhov, kar je mladino še dodatno povežalo v prazničnem vzdušju. Na veliko soboto smo se Sanjuščani ponovno zbrali v Našem domu, kjer je g. Robert Brest blagoslovil velikonočne jedi. Sre-

čanje rojakov je minilo v toplem in domačem ozračju, prežetem z občutkom povezanosti.

Velikonočno nedeljo smo začeli s slovesno vstajensko sveto mašo v sanhuški stolnici, ki jo je za vse žive in pokojne rojake daroval g. Robert Brest. Pri bogoslužju so sodelovali tudi mladi ministranti, petje pa je z ubranim glasom obogatil Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Diega Pereza.

Po maši smo se zbrali v glavni dvorani Doma, kjer so vsi odseki v duhu velikonočnega veselja izrekli praznično voščilo – Alelujo. Sledil je bogat kulturni program, v katerem so mladi pod režijskim vodstvom Vancija Štrublja izvedli recitacije, ki so s svojo izraznostjo in interpretacijo pustile močan vtis. Njihove besede so se lepo prepletale z glasbenimi točkami Mešanega pevskega zbora, ki ga vodi ga. Metka Malovrh, kar je ustvarilo ganljivo in praznično doživetje.

Po zaključku programa smo se vsi skupaj zbrali ob Velikonočnem zajtrku, kjer smo ob blagoslovljenih jedeh nadaljevali prijetno

druženje v toplem in sproščnem vzdušju. Ob tej priložnosti je Zveza mater in žena pripravila še tradicionalni žreb velikonočnih košar.

Iskrena hvala vsem sodelujočim – mladim recitatorjem za navdihujoč nastop, pevskim zborom za ubrano petje, vsem odsekom Doma za organizacijo, pripravo prostorov, delo v ozadju in postrežbo ter vsem prisotnim za skupno ustvarjeno praznično vzdušje.

Nastopajoči: Andrej Modic, Alenka Čop, Bojan Erjavec in Tadej Kržišnik. Fotografije: Gabi Ravnik

NDSJ

GLASBENI VEČER v kleti Našega doma San Justo

V petek, 10. aprila, smo v kleti Našega doma v San Justu pripravili glasbeni večer. Zbralo se je veliko ljudi in skupaj smo preživeli res lep večer ob glasbi, petju in plesu.

Nastopili smo Los Tilos in Potomci. Večer smo pripravili skupaj, z željo, da malo več igramo na odru in dobimo več izkušenj. Za nas je bilo še posebej lepo, da smo lahko igrali skupaj z njimi in ustvarili lep program. Ob večerji smo peli, plesali, se pogovarjali in uživali, veliko ljudi je sodelovalo z nami skozi ves večer. Glasba je bila spet lep razlog, da smo se zbrali in preživeli čas skupaj.

Obe skupini potujemo konec junija v Slovenijo, kjer bomo imeli več nastopov, na katerih želimo pokazati, kdo smo – Los Tilos predstavljajo Argentino, naš dom, mi pa skozi narodnozabavno glasbo ohranjamo slovensko kulturo in

nadaljujemo to, kar smo podedovali od naših starih staršev. Takšni večeri so za nas pomembni, saj nam pomagajo, da se še bolje pripravimo na nastope v živo.

Vse to nam daje dodatno motivacijo za naprej. Upamo, da se bomo še večkrat srečali na odrih različnih domov in skupaj uživali ob glasbi in dobri družbi.

Nace Kržišnik

OBCNI ZBOR v Našem domu San Justo

V nedeljo, 12. aprila, smo v Našem domu izvedli 70. občni zbor.

Dan smo začeli s sveto mašo v stolnici v San Justu, ki jo je daroval g. Robert Brest. Po zaključku maše in skupnem zajtrku so se člani Našega doma zbrali na rednem občnem zboru, kjer smo nadaljevali s programom dneva.

Ob začetku je predsednik doma, g. Marjan Godec, prisrčno pozdravil vse navzoče ter jih povabil k minuti molka v spomin na vse člane, ki so nas v letu 2025 zapustili.

Sledil je uradni del zbora, ki se je začel z imenovanjem zapisnikarjev ter komisije za štetje glasov. Zapisnik preteklega leta je prebrala tajnica, gdč. Sonja Miklič, v katerem je bilo podrobno predstavljeno delo, sodelovanje vseh odsekov doma ter prizadevanja za ohranjanje vere naših prednikov in slovenske kulture. Nato je g. Marko Štrubelj predstavil še blagajniško poročilo.

Pred začetkom glasovanja je odbor izrekel iskreno in globoko zahvalo gospe Metki Trpin, ki zaključuje svoj mandat, za njeno neomajno predanost, toplino, odgovornost ter izjemen prispevek pri opravljanju svojih nalog v domu. Vsi prisotni so se ji z velikim spoštovanjem zahvalili ter jo pospremili z iskrenimi čestitkami in dolgim, navdušenim aplavzom.

Prav v tem trenutku so člani soglasno predlagali Metko za botro. Ta odločitev ni bila naključna, temveč iskreno priznanje njenemu dolgotrajnemu delu in neprecenljivemu prispevku.

Že več kot 20 let je dejavno sodelovala v okviru

odbora, kjer je svoje naloge opravljala z gledno, predano in z veliko mero odgovornosti. V tem obdobju je vložila nešteto ur v skupni prostor, za katerega je skrbela, ga ohranjala in nadgrajevala. Posebej velja poudariti njeno nesebičnost – vedno je bila pripravljena pomagati, usklajevala različne naloge ter skrbela, da so bile vse podrobnosti urejene pravočasno in na pravem mestu.

Vloga botre ji je bila zato zaupana kot izraz globokega spoštovanja, hvaležnosti in priznanja za njeno neomajno predanost ter neutrudno delo. S svojim zgledom, toplino in zavzetostjo si je to čast v celoti in popolnoma zaslužila.

Nato so sledile volitve za mesta, ki so letos zapadla. Ob tej priložnosti se je g. Marjan Godec v imenu vseh članov iskreno zahvalil vsem odbornikom in odsekom za njihovo pomoč, predano delo in trud skozi vse leto. Posebej je izpostavil uspešno opravljeno delo v letu 2025 ter izrazil veselje ob skupnih dosežkih.

Novoizvoljeni odbor za leto 2026 je sestavljen takole:

Glavni odbor: predsednik Marjan Godec, podpredsednik Maksi Malovrh, tajnica Sonja Miklič, blagajnik Marko Štrubelj, gospodinja Cilka Bregar Bruno, kulturni referent Vanči Štrubelj, odbornik Dani Zupanc, nadzornik Karel Groznik, podnadzornik Pavel Modic.

Širši odbor (pomočniki): Miriam Mehle Altini, Lucijana Trpin, Pavli Malovrh, Lojze Erjavec in Pablo Zafra.

Srečanje smo zaključili v duhu skupne molitve. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili prisotni – ne samo za vašo udeležbo, temveč tudi za vašo skrb in pripravljenost nadaljevati delo za skupne cilje. Vaša predanost in povezanost sta ključnega pomena za našo skupnost.

Ob tem iskreno čestitamo novemu odboru ter mu želimo veliko uspeha!

NDSJ

NA PRISTAVI JE POZVONIL ŠOLSKI ZVONČEK

Po dolgih počitnicah smo z veseljem začeli novo šolsko leto.

Zbrali smo se 21. marca in najprej sprejeli argentinsko ter slovensko zastavo, ki sta ju nosili osmošolki ob spremstvu sošolcev iz 7. razreda. Zapeli smo obe himni v znak pripadnosti dvema domovinama. Potem smo zmolili jutranjo molitev in se priporočili Bogu za uspešno leto. Sledil je prisrčni pozdrav voditeljice Andrejke Papež Cordoba.

Letos poučujejo Nataša Jerovšek, Saša Žužek, Magdalena Cordoba (vrtec), Karolina Kenda (1. razred), Janika Tomažević in Luči Skubic Smole (2. in 3. razred), Mikaela Hanjže (4. razred), Andrejka Papež Cordoba (5. razred) in Roži Esih (7. in 8. razred). ABC po slovensko ima dve skupini: prvo uči Mimi Gorišek Comito, drugo pa Tatjana Rožanec. Za verouk skrbi Nadi Kopač Grohar. Za petje je odgovorna Marjanka Ayerbe Cicciaro in za slovensko folkloro Saša Ayerbe Hernandez. Naš dušni pastir je g. Franci Cukjati. Šola šteje 44

otrok, od katerih jih 8 obiskuje tečaj ABC. V soboto, 18. aprila, pa smo vstopili v 12. leto tečaja za odrasle "Slovenščina za vse". Imeli smo informativno srečanje in seveda nekaj iger o spoznavanju Slovenije. Letos smo razdeljeni v dve skupini: višjo, kjer uči Monika Češarek Kenda, in srednjo, ki jo vodi Andreja Šeme Mele. Tečaj šteje 15 študentov.

Z božjo pomočjo nas bo vsak majhen korak danes približal velikemu dosežku jutri.

Monika Češarek Kenda

ZAHVALNA MAŠA v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu ob večnih zaobljubah Marka Kocjančiča

V nedeljo, 19. aprila ob 10.30, je potekala zahvalna sveta maša in srečanje z Markom Kocjančičem, ki je pred kratkim v benediktinskem samostanu Santa María v Los Toldos izpovedal večne obljube kot menih.

Slovesno mašo je vodil nadškof Andrej Stanovnik, ob njem pa sta somaševala Branko Jan in Jože Bokalič. Bogoslužje smo obhajali skupaj z argentinsko skupnostjo, petje pa je vodil Andrej Jan. Na Markov posebni namen so se pevci in pevke zbrali na levi strani cerkve pri harmoniju, kjer so s skupnim petjem obogatili obred. Poleg pesmi v kastiljščini so zavzele tudi slovenske cerkvene pesmi: Jezus naš je vstal od smrti, Mašnik k darovanju, Kristus je vstal in za konec še Marija skoz življenje.

Po slovesni maši je sledilo prijetno dru-

ženje ob skupni zakuski. Navzoči so si med seboj delili prineseno hrano in pijačo ter v prijateljskem vzdušju proslavili Markov pomembni življenjski korak.

D. G.

NAŠ POGOVOR | *Nina Pristovnik Diaz*

V drugi aprilski številki Svobodne Slovenije so iz Rožmanove šole poročali, da je po dolgih letih Nina Pristovnik Diaz predala vodstvo šole mlajšim močem - Juli Kastelic in Saši Podržaj.

Delovanje Nine Pristovnik Diaz v Rožmanovi šoli se je začelo leta 1968, ko je pričela poučevati najmlajše otroke ob sobotah popoldne že v prostorih Slovenskega doma v San Martinu. Pred tem je uspešno opravila tečaj za poučevanje telovadbe pod vodstvom profesorja Vivoda. Svoje delo je nadaljevala vse do rojstva svojega prvega sina. Po dveh desetletjih so jo ponovno povabili k sodelovanju, kjer je sprva prevzela oddelek ABC – po slovensko, kmalu zatem pa še poučevanje učencev srednje starosti. Leta 2001 je prevzela vodstvo šole in to odgovorno nalogo z veliko predanostjo opravljala vse do decembra 2025.

Z Nino smo imeli ta pogovor:

→ **Po več kot 40 letih poučevanja in več kot 20 letih vodenja sobotne slovenske šole – kako gledate na svojo pot in kaj vam je v teh letih pomenilo največ?**

Koliko ponosa in čustev imam, da sem bila skozi mnoga leta del slovenske šole, ki mi je omogočila, da sem lahko več generacijam predala čudovito dediščino: ljubezen do slovenskega jezika in kulture! Z veseljem in nekaj nostalgije se spominjam vseh preteklih let in lepih doživetij, ki jih bom hranila v svojem srcu.

Zahvaljujem se tistim, ki so mi zaupali, posebno nekdanji voditeljici ge. Katici Kovač Dimnik, ki me je spremljala in je bila vedno pripravljena biti v pomoč.

Ganjena sem ob spominu na svoja prva leta, ko so mi zaupali najmlajše. Z veseljem so sodelovali pri zgodbah, pesmih, igrah in pisanju. Spomnim se njihovih srečnih obrazov, ko sem jih včasih peljala na bližnje igrišče.

Po nekaj letih odsotnosti sem se vrnila. Nekdanja voditeljica, Saša Hartman Golob, me je prosila naj prevzamem oddelek ABC. Skozi vsa ta leta sem imela možnost poučevati skoraj vse stopnje.

Mislím, da sem tudi delo kot voditeljica dobro opravila, saj mnogo mladih nadaljuje s prejšnjo dediščino, in to delo opravljajo z veliko ljubeznijo in veseljem.

Hvaležna sem Bogu, da mi je v teh letih uspelo otrokom vcepiti ljubezen do slovenskega jezika in slovenske zemlje.

→ **Kako se je po vašem mnenju skozi desetletja spreminjala slovenska skupnost v Argentini, zlasti med mladimi generacijami?**

V zadnjih desetletjih je opaziti, da poleg šol, zborov, srečan mladim in kulturnih dejavnosti, je skupnost odprta za sprejem tistih s slovenskimi koreninami, čeprav ne govorijo slovensko.

→ **Kako danes vidite otroke in mladostnike slovenskega rodu – kakšen je njihov odnos do slovenskega jezika, kulture in identitete?**

V zadnjem času mnogi mladi iščejo vrnitev k svojim koreninam, vključujejo se v različne športne in kulturne dejavnosti.

→ **Kaj menite, da najbolj pomaga ohranjati slovenski jezik in tradicijo med mladimi, ki živijo daleč od Slovenije?**

Učenje jezika preko zabavne vsebine, iger, pesmi in kulturne vključenosti. Dajanje prednost ustnemu razumevanju in govornemu izražanju z uporabo vsakodnevnih dogodkov.

→ **S kakšnimi izzivi se danes soočajo učitelji in ravnatelj slovenskih dopolnilnih šol v Argentini? Katere so največje težave pri tem delu?**

Skozi desetletja se izzivi spreminjajo, ostaja pa živa ljubezen do slovenstva. Danes je največja težava, da večina otrok prihaja iz mešanih družin, kjer vsakodnevni jezik ni več samo slovenščina.

→ **Kako se je poučevanje spreminilo od vaših začetkov do danes – tako v metodologiji učenja kot tudi v pričakovanih učencev in staršev?**

Na začetku, ker so otroci prihajali iz slovenskih družin in je doma bil vsakdanji jezik slovenski, je bil cilj dopolnjevanje jezika. Seveda je bilo pomembno tudi spoznavanje slovenske zgodovine in kulture.

Uporabljali smo, poleg drugih pripomočkov, tukaj objavljene knjige: Naša beseda, Zdomski živ žav, Božje Stezice in tiskane zvezke za 1. in 2. razred. Kasneje je izšla knjiga Slovenski svet za višje razrede.

S časom smo se morali prilagoditi novim težavam in poiskati nove motivacije ter didaktična sredstva. V nekaterih primerih se slovenski jezik poučuje kot tuji jezik. Uporabljamo Argentinski živ žav. Tudi uporabljamo učbenike in učno gradivo, ki jih prejemo iz Slovenije, in prilagodimo našim razmeram. Pomagajo tudi izkušnje, ki jih prinesejo učiteljice, ki se udeležujejo seminarjev v Sloveniji.

→ **V zadnjih letih se število učencev slovenskih šol vedno manjša, narašča pa število tečajev ABC (za slovenščino kot drugi jezik). Kateri je po vašem mnenju razlog za to? In kaj bi morali narediti, da bi slovenske šole obiskovalo več učencev?**

Deloma menim, da družine niso več tako številčne in v mnogih primerih so sestavljene iz mešanih parov. Mislím, da je ta eden od razlogov.

zlogov, da naraščajo tečaji ABC.

→ **Kateri trenutki ali dosežki vaših učencev so vam najbolj ostali v spominu in zakaj?**

Z veliko ljubeznijo se spominjam svojih kolegov in posebno vseh učencev. Veliko spominov, dogodivščin in lepih trenutkov!

Kakšno zadovoljstvo je, ko te bivši učenci pozdravijo in se spomnijo trenutkov, ki so jih doživeli v učilnici in izven nje ...

→ **Kakšno sporočilo ali nasvet bi želeli predati prihodnjim generacijam učiteljev, staršev in mladih, da bi slovenska skupnost v Argentini ostala živa tudi v prihodnje?**

Moja srčna želja in prošnja: VZTRAJAJTE!!

Prepričana sem, da - morda z različnimi sredstvi in načini, a z enakim idealom - bo v novih generacijah, v mladih močeh prihodnost slovenskega jezika. Slovenska pesem bo donela še mnogo let v tujini.

Hvala, Nina, za ta pogovor. Še večja zahvala pa za ves vaš trud in nesebično delo v Rožmanovi šoli. Zelo prav so imeli, ko so se v šoli od vas poslovili s temi besedami: "Vedno je bila pripravljena pomagati in z veseljem je opravljala svoje nesebično delo na tem koščku Slovenije v Argentini. Njeno požrtvovalnost, vodeno po krščanskih vrednotah, ki jih goji naša skupnost, je živo pričevanje služnja, radodarnosti in ljubezni do slovenskega jezika in kulture."

Pogovarjal se je Tomi Kastelic

BORGES NA BALKANU

V večernih urah 17. aprila je bil v centru mesta Buenos Aires, v CCC (kjer vsaki dve leti potekajo tudi Dnevi slovanske književnosti) predstavljen esej Eugenia Lópeza Arriazuja »Balkanski Borges: recepcija J. L. Borgesa med južnimi Slovani«. López Arriazu je kot predstojnik katedre za slovanske književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu pomembno razširil spekter slovanske literature, ki se je pred njegovim delom večinoma omejeval skoraj izključno na rusko književnost, tudi na ustvarjalnost v drugih slovanskih jezikih.

Predstavitve je uvedla dr. Susana Cella, uvodno analizo pa je podal dr. Armando Minguzzi. Nato je sam avtor podrobneje pojasnil razloge za nastanek dela, predstavil pisce iz prostora južnih Slovanov, vključene v knjigo

(med njimi tudi dva Slovenca, Andreja Blatnika in Alekso Šušlić), ter osvetlil načine branja Borgesa v tem geografskem prostoru in njegov vpliv.

Med navzočimi velja posebej omeniti bolgarskega veleposlanika Stoyana Mihaylova; iz Bolgarije je bil v predstavitvi izpostavljen tudi pisatelj Georgi Gospodinov. Obravnavana tematika ni zanimiva le za literarne strokovnjake, temveč tudi za slovensko skupnost v Argentini, saj odpira prostor srečevanja velikega argentinskega pisatelja s slovanskimi jeziki, v našem primeru s slovenščino. Posebej velja poudariti tudi vezi, ki jih Eugenio López Arriazu vzdržuje z nekaterimi slovenskimi pisatelji.

Rok Fink
Lektoriala: Tjaša Lorbec

REVIJA MLADIKA OB 70-LETNICI PREJELA NAGRADO VSTAJENJE

Revija Mladika je edina kulturna revija, ki izhaja med Slovenci v Italiji. Letos stopa v svoje 70. leto neprekinjenega izhajanja.

Ob tako visokem jubileju je Mladika prejela nagrado Vstajenje. Strokovna žirija, ki jo sestavljajo Magda Jevnikar, Jadranka Cergol, Adrijan Pahor, Erika Jazbar in Nadia Roncelli, je med drugim v utemeljitvi nagrade napisala: "Revija Mladika z literarnimi natečajem in objavami leposlovnih besedil več kot pol stoletja spodbuja umetniško besedno ustvarjalnost in z recenzijami spremlja knjižni utrip v širšem slovenskem prostoru. Revija ohranja povezavo med tremi Slovenijami ter ponuja pluralen in poglobljen pogled na izbrane teme. S posebno pozornostjo skrbi za jezikovno dovršenost objavljenih prispevkov."

Podelitev nagrade se je vršila v ponedeljek, 20. aprila v Peterlinovi dvorani v Trstu.

Vstajenje je literarna nagrada, ki se podeljuje že od leta 1962. Namenjena je slovenskim zamejskim in zdomskim pesnikom, pisateljem in znanstvenikom, ker ustvarjajo v težjih razmerah kakor v matični domovini, imajo manjši odziv in navadno tudi ne dosežejo nobenega drugega javnega priznanja. Nagrado dobi delo, ki je

na umetniški višini, temelji na vrednotah zahodnoevropske kulture in krščanstva, znanstveno delo pa na trdnih znanstvenih osnovah. Med preteklimi prejemniki nagrade so tudi pesniki in pisatelji iz slovenske skupnosti v Argentini: Ruda Jurčec, Vinko Brumen, France Papež, Franc Sodja, Zorko Simčič, Tone Brulc, Marko Kremžar in Tone Mizerit.

Reviji Mladika ter njenim urednikom in sodelavcem čestitamo ob 70. obletnici tako uspešnega in plodnega delovanja!

V SVOBODNI SLOVENIJI *pred 50 leti*

“ZVESTOBA NAZAJ – POSLANSTVO ZA NAPREJ”

Svobodna Slovenija, Leto XXXV, Številka 17 (29. 04. 1976)

(Osrednje misli iz slavnostnega govora pisatelja Zorka Simčiča na 21. Slovenskem dnevu v San Justu)

Ko je nekdo pred kratkim v Evropi komentiral borbo za čistost idej v neki naši tukajšnji kulturni organizaciji, je napisal: “Boj se bije na celi črti in v mnogočem je izid tega boja, recimo v Avstraliji ali Angliji, pa tudi v Trstu, Celovcu, Gorici odvisen od tega, kako se bo bitka iztekla v Argentini.” In je res od nas mnogo odvisno. In ne gre samo za kulturno polje...

Kaj nas je v tej borbi postavilo na tako častno mesto? Naše število ne. Smo ena najmanjših emigracijskih skupin. Večja kultura? Bi dvomil. Večja ekonomska moč? Tudi ko bi kdaj in kje od nje bila odvisna sila neke skupine — tudi ne.

Jasni pojmi o preteklosti, doslednost, pa vztrajanje v idealizmu — to je vsa skrivnost. Idealizem naših političnih in duhovnih voditeljev, vseh naših garačev v skupnosti, predvsem pa prava ljubezen očetov in mater, ki so z odločnostjo vodili svoje otroke — to je, kar nas je rešilo in nas morda res lahko daje za zgled.

Slovenski dan je torej dan, ko se lahko z vso upravičenostjo ponosno oziramo nazaj — in vendar je tak dan slovesen le tedaj, če se ob njem tudi zamislimo.

Če nas je nekoč stopilo z ladji 6.000 pa nas je danes 15.000, je pa v resnici naša prisotnost v Argentini vsaj dvakrat, če ne trikrat večja. Domačini, ki so na mestih, od koder je videti žive sile v državi, imajo ta vtis. Nismo tega slišali le enkrat. Pa vendar... zakaj ne zaživeti še močnejše?

Imamo med seboj ljudi z jasno vizijo za pot naprej. Imamo ljudi, ki znajo ideje izpeljati. Imamo ljudi, ki se dajejo v celoti, da življenje v naši skupnosti rase. Predvsem — imamo mladino. Mladi prevzemajo baklo iz naših rok, da jo ne sejo naprej — v brk vsem tistim, ki so napovedovali naš konec „verjetno“ leta 1950, „skoraj gotovo“ leta 1955 in „zaprejem“ leta 1960...

Toda naše naloge so večje, naši cilji so višji in naša pot gre daleč. To ni samo naše upanje, to je naša trdna vera.

Seveda kdaj naletimo na ljudi, ki začno: „Pa kaj siliti naprej z emigracijo? Bodimo vendar realisti! Še vsake emigracije je bilo konec!“ Ali pa: “Že prav, že prav slovenstvo in Slovenija, toda...prej ali slej... Bili so narodi večji od naše, pa ..., Bodimo realisti!”

Realisti. A kaj je pravzaprav „realizem“? Reka, ki teče doli nizko med bregovi, pa tisoči hektarjev zemlje visoko nad njo ob bregovih, nerodovitne zemlje, ker je suha — je to realno? Seveda je. Toda ljudje, ki so reko zajezili, ustvarili umetno jezero, s tem dvignili vodo do suhe pokrajine, jo skanalizirali in ustvarili na tisoče hektarjev, nove rodovitne zemlje — ti niso bili realisti?

Realizem ni samo to, kar je, ampak vse, kar je res možno. In kaj vse je možno, kadar je v nas ljubezen! Torej tudi up — in vera!

In potem: še vse emigracije so izginile. Pa — recimo — da je res tako. Toda ti ljudje, ki nas o tem prepričujejo, ali so oni večni? Ne. Vedo, da bodo umrli. Zdaj pa, ko že vedo, da bodo izginili — vsak večer spijejo še kozarček strupa — ali pa skušajo z vsemi silami življenje podaljšati?

Seveda so emigracije, ki izginjajo. Ne samo kakšni gangsterji, ki so morali preko meje in ki se, komaj pridejo do falzificiranih dokumentov, izgubijo — ne, tu so emigracije poštenih ljudi, ki so šli od doma s trebihom za kruhom. Ko so zaslužili toliko, da morejo rešiti, recimo, zadolženo posestvo v domovini, ali ko so si prihranili toliko, da jim ne bo treba več doma stradati — se vrnejo in je emigracije konec. So še ekonomski emigranti, ki se preselijo v državo-sorodnico, ker jim doma ni bilo mogoče živeti ali ker so si zaželeli boljših kondicij. Minejo leta, ostanejo samo še spomini na staro domovino, a v bistvu je njih sedanja domovina samo podaljšek prejšnje.

Toda tu so še emigracije druge vrste. Ljudje, ki so se izselili iz političnih, ideoloških razlogov, če niso hoteli biti pobiti, a hočejo, da njihove ideje zmagajo, ker vedo, da so se morali umakniti in boj nadaljevati v svetu. Zdaj: katere politične emigracije v zgodovini so izginile? Poljska z Mickiewiczom? Ali — bliže našim časom — italijanska za časa Mussolinija? Da. Res je tudi teh emigracij bilo konec. A kdaj? Ko je prenehal eksistirati vzrok, zaradi katerega se je ta emigracija rodila. In ne dan prej!

In mladi, v svetu rojeni — ali res naj ne bi imeli zveze z njo? Funkcija sina je biti zvest očetovi misiji, in če očetu shirajo moči, njegov boj nadaljevati. To je sicer naravni zakon, a je od Boga dani in kdor mladini drugače govori, ji škodi.

Pa narodi, ki so izumrli?

Seveda nam zgodovina govori tudi o izumrlih narodih. Toda ali so to res bili vedno narodi, ali pa kdaj — čeprav lahko zelo mogočna — pa vendarle samo — ljudstva? Kar se pa narodov, kakršnih je naš, tiče — naroda z zavestno preteklostjo, s svojim ozemljem, s svojo kulturo, predvsem pa s skupnim čutenjem političnih ciljev za bodočnost — kateri tak narod je v 2.000 letih, za časa krščanstva izumrl?

Pa tudi ko bi — zakaj raje ne razmišljati o dejstvu, o katerem govori Ortega y Gasset: Zgodovina nam kaže, da noben narod ne umre nasilne smrti. Narod umre samo, če sam noče več živeti.

A, glejmo, še naprej gre ta zadeva: tudi ko bi Bog sam enemu teh naših malodušnežev razodel, da bo čez tisočletja res konec narodov — kaj s tem? Mar se mi hranimo s kisikom, ki ga bodo rastline tvorile čez tisočletja, mar jemo pšenico, ki bo rasla — morda — čez tisočletja? Ali pa kot vsako živo bitje rastemo v času in kraju, kamor nas je postavil Bog, in v celicah, v družini, v skupnosti, ki so prav tako po Njegovi modrosti bile ustvarjene, da se človek more razviti? Ni globlja modrost in še manj skrb za nas, kar govori iz besed ljudi, ki nam ponujajo gradivo za avtoeliminacijo!

Res pa je, da skupnosti usihajo, kadar v njih umira smisel za duhovnost. In kdo ne vidi, da smo pa tu res v nevarnosti. Tudi naša skupnost. Kdo ne vidi, da kljub zunanji še vedno veliki aktivnosti, življenje usiha?

Prva leta vsake emigracije je življenje bujnejše, ne samo, ker so vrednote, ki naj skupino vodijo, še sveže, ampak tudi zato, ker celo na tem področju vlada zakon o vztrajnosti. Doma smo delali, pa delajmo še tu! In tako eni res delajo, ker se zavedajo dolžnosti za ta del našega naroda, toda marsikdo v skupnosti dela zgolj iz navade, kdo tretji še, “ker so ga porinili noter”. Toda minejo leta, mineva zagon — in nenadoma spoznamo, da se še vedno veliko dela, da so še vedno uspehi, toda, bi dejali, — inverzija ni dala takih obresti, kot smo pričakovali.

Na tisoče naših mladih je šlo skozi slovenske šole, mladinske organizacije, živelo sredi političnih, verskih, kulturnih društev — in vendar njih prisotnost v naši skupnosti, kakšna je?

Mislím, da je vsakomur jasno, da nismo grešili, ker bi premalo delali. Smo pa brez dvoma marsikaj važnejšega — opustili.

Lepo je gledati slike iz Slovenije. Podobe po naših domovih, skioptična predavanja za naše male — oni so občudovali lepoto krajev, nam se stisnilo srce ob spominih — lepo je vse to. Lepo je gojiti stare običaje. Samo spoštovanje preteklega more dajati hrano za novo rast. Lepo je, da gojimo svojo folkloro, pa naj se izraža v plesih ali kuharski umetnosti, to je del naše preteklosti in ni ga zanemarjati. Vse to pomaga človeku, ki ni zgolj duh in ki ne živi nekeje v zraku, da se obdrži v ravnovesju.

Lepo je praznovanje naše prazničnega leta. Stoletni običaji, izraz globoke vernosti naših prednikov, običaji, ki prehajajo iz roda v rod, povezujejo zunanje navade z religioznimi občutki — koliko bogastva v tem!

In naša pesem? Komu med nami ni ob poslušanju melodij, ob razmišljanju njenega besedila kdaj zatrepetal srce?!

Vse te stvari so ne samo važne, so sila važne in če bi jih zanemarili, bi se nevarno okrnili. Toda misliti, da bomo z njimi mladino dokončno navezali na slovenstvo, je zmota. Naša zemlja je res biser, toda kar je nam starejšim jezero pod gorami v domovini, to je našim mladim morda jasa sredi bariloške pokrajine, ali pa samo trg sredi naselja, kjer se skozi leta srečava s sosednjimi otroki, človek se res ne veže samo s suhim umom na svojo očetnjava, toda od vrednot, sicer velikih vrednot, a nebitvenih vrednot za utrditev narodnosti, pričakovati bistvene učinke — je nevarno. S pravo ljubeznijo do naroda in očetnjava je kakor z ljubeznijo do matere in očeta. Ne ljubimo matere zato, ker je lepa, ali očeta, ker je bogat. Prav nasprotno je prav: še bolj ljubimo mater morda prav zato, ker je vsa nebojgljena in očeta, ki je morda revež. Če naša ljubezen do slovenstva ni take vrste, smo za slovenstvo lahko mnogo delali, a rešili komaj generacijo, dve.

Nikar ne podcenjujmo čustvene in celo umske zrelosti naših otrok! Dajmo jim razumeti, da je slovenstvo predvsem zakoličeno v preteklosti našega naroda, v njegovih bojih, zmagah in tudi porazih, v njegovih duhovnih zakladih, predvsem pa v tisočih, ki so trpeli in umirali za slovenstvo in katerih idealov mi nimamo pravice izdati. Mi nimamo pravice pretrgati verige, ki preko nas vodi v bodočnost.

Ne bo pravega slovenstva, pa najsi se mi starejši zgrudimo od garanja, če v nas in naših mladih ne bo zavesti, da je osnova slovenstva v dvojem: zvestoba nazaj — poslanstvo za naprej.

Naša mladina je ponosna na svojo kri. Vendar mnogi še danes sprašujejo: Pa zakaj naj bi med seboj govorili slovensko? — če jim odvrnem, da zato, da bo njih slovensščina tako bogatejša, ali da je jezik zadnje orožje v borbi nekega naroda, gre odgovor mimo, če niso bili prej vzgojeni tako, da bi čutili zvestobo do rodov nazaj in poslanstvo za rodove naprej kot eno svojih življenjskih funkcij.

Nujnost komponente “Zvestoba nazaj — poslanstva za naprej” pa more razumeti samo človek ponosa in časti, samo fant in dekle, ki čutita, da sta otroka plemičev, to je — da sta tudi sama plemiča. Danes ima ta beseda slab prizvok, ker je plemstvo degeneriralo. V preteklosti pa plemič ni bil človek, ki bi zaradi svojega naslova imel ali smel zahtevati večje pravice. Nasprotno! Plemič je postal samo človek, ki se je izkazal in ki se je zavedal, da ima večje dolžnosti kakor drugi. V tem je bilo in je bistvo plemstva.

Naši borci, domobranci in vsi, ki so se na ta ali oni način borili za slovenske in krščanske vrednote v tistih strašnih dneh, zavedajoč se svojih dolžnosti — ti so naše novo plemstvo. In to plemstvo prehaja na njih potomce, a ne zato, da bi se ti mladi zato čutili kaj več, nasprotno, da se zavedajo svojih večjih dolžnosti in so zato tudi pripravljeni na večje žrtve.

Vse drugače bo v naših vrstah, če bomo ta občutek odgovornega plemstva znali dati v mladino.

Zdaj: ali je res, da se taka vprašanja med nami niso reševala, ker da je bilo premalo vzgledov, predvsem pa, ker da mi starejši premalo vodimo? — Na drugi strani pa slišimo iz ust starejših, da so težave tu, ker je premalo učljivosti med mladino. Ne pustijo se voditi.

Predvsem moramo vedeti, da se z očitki drug drugemu še nikdar ni nič rešilo. Vemo pa: kadar je neka stvar bolj na svojem mestu, postavi tudi stvari ob sebi bolj na svoje mesto. Skratka: če pravimo starejši, da se mladina ne prepusti vodstvu, da je premalo učljiva — dobro! Bodimo najprej sami odločnejši vodniki. — Pravite mlajši, da je na vrhu premalo vodstva? Dobro! Postanite najprej sami bolj dovzetni za vodstvo — pa se bo problem rešil.

Da mladina nima vedno jasnih pojmov? Pa kako naj si bo na jasnem, recimo glede komu-

nizma, glede naših odnosov do komunističnih oblasti, ko vemo, da je komunizem strahotno zlo, naši mladi pa v naši skupnosti sami slišijo tisto o zgodovinski nujnosti, pa o sožitju med krščanstvom in marksizmom, in poleg tega še o „odjugi“, ki je doma baje nastopila. Komunisti so ubijali še po koncu revolucije na tisoče naših bratov, očetov, še mrtve jih psujejo — mladi pa vidijo, kako se hodimo domov sprehajati, potem ko so nam isti ljudje dali dovoljenje, da smo šli preko in tam kdo ve komu vse stisnili roko ... Ne recimo: Naši mladi nimajo jasnih pojmov! Recimo: Mi smo jim včasih s svojo nedoslednostjo v nekaterih vprašanih mešali pojme!

Kako naj bodo mladi na jasnem glede dolžnosti do očetnjava, pa do države, kjer so se rodili, ali glede asimilacije, ko jim eni govorimo tako, drugi drugače?

Ko Kanada, Avstralija in — kot smo zadnje čase brali — celo ZDA, danes — po slabih izkušnjah — ne želijo, da bi se prišleci, niti ekonomski emigranti ne, asimilirali — zakaj te države tako postopajo? Iz ljubezni do italijanskega, slovenskega ali kakega drugega naroda? Morda tudi, a predvsem iz ljubezni do lastne domovine. Mnogi se še spominjamo buenosaireskega škofa mons. Segure, ko nam je nekoč v katedrali govoril: „En el interés de mi patria —“ (ne v interesu vaše očetnjava, ne!) — „v interesu moje domovine vas prosim, gojite svoj jezik, ohranjajte svojo kulturo, ne izkoreninite se, bodite ponosni na svoje starše, na njih borbo, na svoj narod!“

Zakaj tako? Ker vsaka teh novih držav, in Argentina danes še bolj kot kdaj prej, potrebuje predvsem močnih ljudi, zvestih državljanov, ne pa mase. Potrebuje zgrajenih ljudi, teh pa ni v vrstah izkoreninjencev. Ne poslušajmo množice na cesti, ki morda hoče drugače.

Ni bil kak politik, ne kak psihiater, ki bi se zavedal nevarnosti izkoreninjenosti, ki je govoril, da je četrto božjo zapoved treba v naslednji stopnji prenesti tudi na dolžnosti človeka do očetnjava, to je do zemlje tvojih očetov. Bil je to svetnik, eden največjih mislecev krščanstva, eden največjih realistov, Tomaž Akvinski.

Neki slovenski časopis v Evropi je pred kratkim analiziral razmere v naši skupnosti. Nastavljen je nad našimi uspehi, toda ko se ustavi ob nevarnih točkah, do katerih smo dospeli, omeni, da se med nami vedno pogosteje slišijo zahteve po verski in kulturni svobodi v Sloveniji, medtem ko da se o zahtevah po politični svobodi vedno manj govori. Kakor da bi verska ali kulturna svoboda kje in kdaj na svetu bili možni, če ni prej civilne, to je politične svobode.

Res je, da so nejasnosti na tem področju zaslekle naši skupnosti že hude rane. Pred leti smo kdaj slišali: „Glavno je, da je moj poba veren, h kakšni narodnosti pa bo hotel pripadati, to je njegova stvar ...“ In danes kdaj slišimo: „Važno je, da je otrok pošten, politiko pa naj le pusti pri miru ...“ Kaj je rodila miselnost prvih, danes že lahko v marsikateri družini vidimo. Kam pelja miselnost drugih — slutimo. Oziroma — tudi vemo. Kajti pod „politiko“ je mišljena tudi zvestoba našim mrtvim, jasni odnosi do komunizma. Kdor od staršev tako govori, je podoben človeku, ki morda res s trudom toči vino v sode, a istočasno sodu vrta luknje v dno.

In vendar naš problem ni zgolj političen. Samo prislunimo kdaj našim govorom ... Zmaterializirali smo se. In to je tretji — a v resnici prvi razlog našemu usihanju. Sile za borbo za večjo duhovnost pa ne bodo prišle zgolj iz političnega dela, še manj iz zgolj kulturnih afirmacij in seveda še manj iz naše ekonomske moči — priti morejo samo iz večje religioznosti. Brez spreobrnjenja srca, brez moralne revolucije v nas — ni rešitve, če si glede tega nismo na jasnem, smo se začeli pokopavati sami in ni treba nič s prstom kazati na grobokope od drugod, ki prežijo na nas.

Tako da, če bolehamo — in vsi vemo, da res bolehamo... pričnimo se zdraviti. Ne odlašajmo in predvsem ne pozabimo: kadar človek opazi, da se je v njem pričel rak, čeprav šele začel rak ... ne bo ga zdravil z aspirini...

OkrOgle OBLETNICE | *France Papež* (1924 - 1996)

Pred tridesetimi leti, 1. maja 1996, je v Buenos Airesu umrl velik predstavnik slovenske besede v Argentini, pesnik, pisatelj, esejist, urednik, prevajalec in slikar France Papež. Bil je pobudnik in ustanovni član Slovenske kulturne akcije ter dolgoletni urednik revije Meddobje.

France Papež se je rodil 20. marca 1924 v Kotu pri Semiču na robu Bele Krajine, mladost pa je preživel v Črnomlju, kjer je tudi obiskoval meščansko šolo. "Mladost mi je bila v glavnem mirna, da ne rečem lepa. Poznal sem polja in pašnike; tam sem prebiral Mohorjeve knjige, ki sem jih staknil zaprašene pri vseh Papeževih - bili so štiri bratje in ena sestra. Črnomelj je bilo moje mesto; doživel sem ga v njegovem mirnem in usodnem času", je izjavil za tržaško revijo Mladika. Ob izbruhu druge svetovne vojne in italijanske okupacije se je najprej pridružil raznim uporniškim skupinam, septembra 1943 se je pridružil kot mobiliziranec partizanom, nato pa odšel med domobrance. "Italijani so se umaknili iz Ljubljanske pokrajine po 8. septembru 1943. Partizani so takoj zasedli izpraznjene kraje in jaz sem se po nekaj dneh znašel v množici mobilizirancev. Sprejemal sem dejstva, čeprav sem jih tudi presojal v skladu s pogledi nekake krščanske demokratičnosti, ki sem si jih osvojil že nekaj let pred vojno. Sredi septembra so se čete starih in novih partizanov Bele krajine zbrale v Poljanski dolini v vasi Predgrad. V taborišču je vse vrvelo in tja mi je oče poslal pismo, naj skušam dobiti dovoljenje za premestitev v Črmošnjice, kjer se je organizirala šola za radiotelegrafiste. To sem storil in dovoljenje dobil. V ponedeljek, 21. septembra, sem se torej napotil že zgodaj zjutraj peš iz Predgrada po cesti, ki pelje proti severu v Kočevski Rog. Korakal sem sam, s puško na rami in nahrbtnikom, v katerem sem poleg skodelice in nekaj oprave prenašal tudi par knjig, med katerimi ni manjkal Prešeren. Orientalal sem se po soncu - bil je lep jesenski dan. po nekaj urah sem prišel do Planine: vse je bilo prazno, hiše požgane že pred poldrugim letom, žive duše nikjer. Sam sem bil gospodar Planine in vseh tistih roških predelov ob cesti, ki gre iz Predgrada mimo Planine in Kleča na Vrčice. Vsi ti kraji so bili nekoč poseljeni s Kočevarji, ki so se izselili jeseni leta 1941. Že proti večeru sem prišel na Brezovico pri Črmošnjicah, kjer so bili zbrani povečini študenti iz Novega mesta. Meni pa je tisti dan ostal v spominu kot najlepši dan mojega partizovanja."

Novembra 1943 se je Papež pridružil domobrancem. "V začetku novembra me je poveljnik radiotelegrafske šole - moj stric - poslal po neke reči v Črnomelj, in ker so prav tiste dni mesto zasedli prvi domobranci, ni

sem mogel več nazaj. Ko so se čez nekaj dni domobranci umaknili iz Črnomlja, sem se jim pridružil in tako sem prišel v Ljubljano, od koder se nisem več premaknil do maja 1945. Videl sem, da se je razvnela državljanska vojna in spoznal, da smo v revoluciji. Popolnoma sem se zavedal, kaj to pomeni in kaj se lahko zgodi".

“

V ponedeljek, 21. septembra, sem se torej napotil že zgodaj zjutraj peš iz Predgrada po cesti, ki pelje proti severu v Kočevski Rog. Korakal sem sam, s puško na rami in nahrbtnikom, v katerem sem poleg skodelice in nekaj oprave prenašal tudi par knjig, med katerimi ni manjkal Prešeren.

”

Maja 1945 se je umaknil na avstrijsko Koroško in dobil delo pri slovenskem kmetu na Otoku pri Vrbskem jezeru, od tam pa šel v Italijo, kjer se je pridružil skupini beguncev, ki je bila v taboriščih Monigo, nato v Serviglianu in pozneje v Senigaliji. V teh taboriščih je nadaljeval gimnazijo.

Kot večina beguncev se je tudi Papež leta 1948 odločil za izseljenstvo v Argentino, kjer je kmalu dobil zaposlitev kot knjigovodja v veliki tekstilni tovarni. Istočasno je obiskoval filozofski študij na Katoliški univerzi v Buenos Airesu. Postavil si je dom v Carapachayu, se poročil in ustvaril družino.

France Papež je bil pobudnik in ustvarjalni član Slovenske kulturne akcije. "Kulturna akcija, ki je bila ustanovljena februarja 1954 v Buenos Airesu, je meni kakor tudi drugim v tistem brezizglednem času pomenila rešilno desko slovenstva v tujem morju. Ta organizacija, ki naj spodbuja delo slovenskih kulturnikov in ustvarjalcev v svetu, se je začela, ko se je skupina kulturnih delavcev v Buenos Airesu in drugje v svetu odločila povezati se v društvo, v obsegu katerega bi mogli nadaljevati tradicijo katoliške kulturne smeri v nekem višjem, estetsko zahtevnem in modernem konceptu. V simboličnem literarnem jeziku bi dejal, da so nas na poti skozi zunanji svet obiskali angeli delivci lepote in misli, besede in podobe. In naš svet je postal smiseln in pomemben."

Poleg literarnega ustvarjanja je obiskoval tudi slikarsko šolo SKA, ki jo je z uspehom končal in tudi nekajkrat sodeloval na skupnih razstavah, pozneje pa je tudi sam ilustriral svoje knjige. Dolga leta je bil urednik revije Meddobje. Uredil je Balantičeva Zbrana dela in skupaj z dr. Tineto Debeljakom Antologijo slovenskega zdomskega pesništva. Velikokrat je predaval na kulturnih večerih SKA, pisal je tudi za razne revije (Celovski Zvon, Znamenje, Rodno grudo), pogosto tudi za Svobodno Slovenijo.

Po kratki, a hudi boleznii je France Papež umrl 1. maja 1996.

Literarno delo Franceta Papeža

France papež je začel pisati in pesnikovati

že v srednji šoli, v Argentini pa je nadaljeval in se izpopolnjeval. Njegove spise in pesmi so objavljale tukajšnje revije in časopisi.

Že pri prvem natečaju SKA za literaturo je dobil tretjo nagrado za svojo pesniško zbirko *Osnovno govorjenje* leta 1975. Leta 1977 je izdal zbirko esejev in razmišljanj *Zapisi iz zdomstva* (ki so izšli v ponatisu v Sloveniji leta 1992). Leta 1985 je izdal drugo pesniško zbirko *Dva svetova*. Napisal je pesniško dramo *Gozd*, kjer govori simbolično o pobitih soborcih domobrancih. Leta 1995 je objavil dramo *Agustina in Svetinja*. Skupaj s souredniki Marijanom Eiletzom in Stankom Jerebičem je izdal Zbornik Slovenske kulturne akcije 1954-1994.

V svojih pesmih in esejih se je stalno posvečal razmišljanju življenja, o vživetju in vraščanju v novi svet, po drugi strani pa ga je mučilo domotožje in ljubezen do izgubljene domovine. Življenje v tujini je sprejel kot neizogiben izhod, njegovi verzi pa so se vračali vedno tja, kjer so naše korenine. "Zdomstvo je, o tem ni dvoma, vendar je danes težko ugotoviti in v prihodnjih letih bo še težje, če ne sploh nemogoče. kaj je zdomstvo, kam je namenjeno, kje so njegove meje. Kdo naj odgovori na to? Ali so zdomstvo organizacije, skupine, društva, domovi? Ali so zdomstvo posamezniki? Se kaže v naših zgodbah idejah, iluzijah? Ob posebnih prilikah ga začutimo kot ustvarjalno ali kot poslanstveno zdomstvo, mnogokrat kot prebijanje v čas in pozabo", je napisal v zbirki *Zapisi iz zdomstva*.

“

V svojih pesmih in esejih se je stalno posvečal razmišljanju življenja, o vživetju in vraščanju v novi svet, po drugi strani pa ga je mučilo domotožje in ljubezen do izgubljene domovine. Življenje v tujini je sprejel kot neizogiben izhod, njegovi verzi pa so se vračali vedno tja, kjer so naše korenine.

”

Za pesniško zbirko *Dva svetova* je France Papež leta 1986 prejel nagrado Vstajenje. Komisija je tako utemeljila svojo odločitev: "Zbirka je nastala iz avtorjeve razpetosti med dva svetova, slovenskega domovinskega in ameriškega zdomskega. Pa tudi iz dveh momentov časa, polpreteklosti in sedanosti. Oba svetova in obe časovni stvarnosti se prepletata, povsod je prisoten slovenski človek, slovenska zemlja, zgodovina in revolucija ter trdo delo za vsakdanji kruh v novem svetu. Avtor, po rodu Belokranjec, živi iz dveh kultur, ki ju neprisiljeno spaja in

sprejema. Domovino čuti v vsem duhovnem življenju, prav tako pa tudi nov svet, ki mu že ni tujina, ampak svet, ki ima svoje vrednote in ga je mogoče ljubiti. Pesniški izraz je nazoren in stvaren, poudarek je na refleksiji in metafizični ekspresivnosti. Jezik je sodoben in slikovit. Ta poezija je plemenito povezana s slovensko kulturo."

Po smrti Franceta Papeža je o njem tako napisal Ivan Žnidar, dolgoletni predsednik Slovenskega doma v Carapachayu, kamor je Papež redno hodil k slovenski sveti maši in h kulturnim prireditvam:

"Ob mesecu njegove smrti je Društvo slovenskih pisateljev v Ljubljani priredilo dne 30. maja t. i. spominski večer, v katerem so recitali njegove pesmi in besedila. France Papež bo ostal v slovenski zgodovini kot pesnik in pisatelj, ki je ustvarjal in utrjeval v tujini slovensko besedo. V svojih pesmih in esejih je pogosto omenjal svoj dom v tujini na robu velemesta ob srebrni reki v daljavi argentinske pampe. Sedaj je našel svoj končni dom v Olivosu blizu reke, tudi tam na robu pokopališča je njegov grob tik ob zidu, čez katerega se sklanja namesto tolikokrat opevane belokranjske breze, simbolično argentinsko drevo ombú.

Pokojni France Papež je dal za svojo družino, za našo skupnost, za narod vse, kar je mogel dati, zato ga bomo ohranili v lepem spominu. Bil je človek vreden vsega spoštovanja in časti."

Pripravil: **Jože Jan**

Viri: Svobodna Slovenija, Mladika, Rast, Zapisi iz zdomstva

SONORA

Tvoja pisma, domovina, hodim brat
v kraje suhih trav,
v daljno puščo,
med kamenje,
kjer samo žarno nebo prekriva vse
in ni videti ničesar drugega.
Tja hodim s pismi prijateljev in domačih,
kot bi šel z njimi domov.
Tamkaj, v tišini peska in suhih kaktusov
zaslišim glasno zvoneče utripe svojih ljudi
in takrat gre tvoj glas, domovina, preko
mene -
v ameriški samoti
te začutim kot bi te nikjer drugje.

France Papež

V vsej epski širini in človeški globini verjetno ne bo mogel nihče popisati in odkriti stvari, ki so se zgodile, ko smo zapustili tisti svet. Tisoči zdomcev, ki sta jih spočela vojna in revolucija, so razsejani po teh zunanjih in spodnjih krogih sveta; najdeš jih na obalah severnih jezer, v mestih na vzhodu in puščavah zahoda, ob reki in v pragozdu, na neskončnih ravninah pampe. Vsak ima svojo zgodovino, razmaknjeno v globine temne preteklosti. A v njih je vtisnjen kot zadnji in najusodnejši dogodek - odhod. Odhod kot praznina in bolečina, padec med listavce in kamen; odhod kot zadnja skrivnost, razkropljenost v nov svet.

(France Papež, *Zapisi iz zdomstva*)

IZ DOMAČIH LOGOV

Mali traven

Mali traven je staro slovensko ime za april, četrty mesec v gregorijanskem koledarju, ki ima 30 dni. Ime ponazarja čas, ko začne trava intenzivno rasti, a je še majhna, narava pa oživi.

Nanaša se na mlado zelenje na poljih in travnikih ter označuje pomladanski čas, ko se zemlja »odpira« novi rasti.

Za mali traven pravi ljudska modrost, da če sončen je mali traven in suh, bo veliki traven za lepo vreme gluhi. Mali traven deževen, kmet ne bo reven, se glasi še en, na vreme uglašen pregovor za april. Koliko bomo Slovenci bogati ali revni, zadovoljni ali nezadovoljni v naslednjih štirih letih, pa bo pokazalo dogajanje v parlamentu, kjer je prav danes, 29.4.2026, ko pišem tele vrstice, potekala izredna seja državnega zbora.

Na seji so poslanci obravnavali dva pomembna predloga – spremembo zakona o vladi in interventni zakon za razvoj Slovenije, ki so ga pripravile stranke t. i. tretjega političnega bloka – NSi, SLS, Fokus, Demokrati in Resni.ca. Predlog je dobil podporo za nadaljnjo razpravo tudi v Slovenski demokratični stranki, medtem ko so mu v Gibanju Svoboda, Socialni demokrati ter Levica in Vesni nasprotovali. Obema se je po predstavitvi stališč obetal zadosten politični manevrski

prostor za nadaljnjo obravnavo, ob tem pa so se razkrile tudi jasne razlike med političnimi bloki. Na levem političnem polu vlada veliko nelagodje in strah pred menjavo oblasti, čeprav je ravno v tem jamstvo, da bo vsak dobro premislil, preden bo deloval koruptivno. Ravno v tem času vidimo, kako normalno je za nekatere v Sloveniji, da bi se politična pola izmenjevala na oblasti.

Koliko bomo Slovenci bogati ali revni, zadovoljni ali nezadovoljni v naslednjih štirih letih, pa bo pokazalo dogajanje v parlamentu, kjer je prav danes, 29.4.2026, ko pišem tele vrstice, potekala izredna seja državnega zbora.

Predlog spremembe zakona o vladi, ki ga je vložila Slovenska demokratična stranka, je predvideval zmanjšanje števila ministrstev z 19 na 14 ter ohranitev enega ministra brez

resorja.

Kljub zmanjšanju števila ministrstev pa se pomembna področja, kot je demografija, ponovno vračajo iz pozabe, kamor jo je z ukinitvijo Urada za demografijo izrinila Golobova vlada. Obeta se torej resnejši pristop k vprašanju preživetja slovenskega naroda v okviru ministrstva za demografijo, družino in socialne zadeve, ki sledi resnosti demografskih izzivov v Sloveniji.

Predsednik SDS Janez Janša je že pred dnevi napovedal, da bo obravnava sprememb zakona o vladi pokazala, ali bo mogoče sestaviti vlado, ki bo postavila potrebe ljudi na prvo mesto in da bodo prve korake za oblikovanje nove koalicije naredili po obravnavi njihovega predloga spremembe zakona o vladi v DZ, in če bo ta sprejet, bodo strankam podpornicam poslali izhodišča koalicijske pogodbe. Janša je istočasno povedal, da SDS vlade ne bo sestavljala za vsako ceno.

Današnja seja je pokazala, da je prvi korak k normalizaciji Slovenije bil narejen. Sledi usklajevanje izhodišč za koalicijsko pogodbo, ki jih bo SDS poslala strankam podpornicam, v kolikor bo uspešno, pa bodo nadaljevali s koordinacijo področnih programov za naslednja štiri leta. "Šele če bo to usklajeno,

podpisano in sprejeto na organih strank, ki bodo pripravljene sodelovati, pride na vrsto usklajevanje sestave nove vlade", je pred dnevi dejal Janez Janša.

V sušcu se je zaključila nadvse uspešna zimska sezona naših smučarskih skakalcev in skakalk, ki so zraven pomembnih zmag dosegli celo nekaj svetovnih rekordov. Pred nami pa so že prvi uspehi športnikov bolj pomladnih in poletnih disciplin, kjer že lahko spremljamo uspehe Tadeja Pogačarja, Luke Dončiča in drugih, Janja Garnbret pa se pospešeno pripravlja na osvojitve svoje 50. zmage v plezalni karieri.

Medtem ko so se poletne počitnice v Argentini, ki potekajo v času naše zime, od decembra do marca, že iztekle, pa se v Sloveniji s slovesom malega travna počasi začnemo pripravljati na poletje. Najlepši uvod v poletje pa je pri nas gotovo šmarnična pobožnost k Mariji, ki traja ves mesec maj. Marsikomu, tudi meni, je obiskovanje šmarnic z družino in prijatelji eden najlepših spominov na otroštvo, v odraslosti pa nas spomnijo na Materino varno naročje, kamor se vračamo v lepih in težkih trenutkih življenja.

Franci Donko Mravlje

DESDE LOS PAGOS ESLOVENOS

Mali traven

Mali traven es el antiguo nombre esloveno para abril, el cuarto mes en el calendario gregoriano, y que tiene 30 días. El nombre hace referencia a la época en que la hierba comienza a crecer con fuerza y la naturaleza cobra vida.

Se refiere a la vegetación joven en campos y praderas y marca la llegada de la primavera, cuando la tierra "se abre" a un nuevo crecimiento.

El saber popular dice que si *mali traven* es soleado y seco, *veliki traven* (mayo) no tendrá buen tiempo. Otro refrán relacionado este mes reza: "Mali traven llovedero llena el granero." "Mali traven lluvioso para el campesino provechoso" "Si llueve en mali traven, el campesino no será pobre". Cuán ricos o pobres, satisfechos o insatisfechos seremos los eslovenos durante los próximos cuatro años, lo sabremos en base a los acontecimientos que tengan lugar en el Parlamento, donde hoy, 29 de abril de 2026, y mientras escribo estas líneas, se celebró una sesión extraordinaria de la Asamblea Nacional.

En la misma, los diputados debatieron dos importantes propuestas: una enmienda a la ley de gobierno y la ley de intervención para el desarrollo de Eslovenia, elaboradas por los partidos del llamado tercer bloque político: NSi, SLS, Fokus, Demokrati y Resni.ca. La propuesta también recibió el apoyo de SDS para su posterior debate, mientras que fue rechazada por Gibanje Svoboda, los socialdemócratas, Levica y Vesna. Tras su presentación, ambas propuestas pa-

recían contar con suficiente margen político para continuar su tratamiento al tiempo que se evidenciaron claras diferencias entre los bloques políticos. En el espectro político de izquierda se percibe una gran inquietud y temor ante un cambio de poder, aunque precisamente esto garantiza que todos reflexionen bien antes de actuar de manera corrupta. En este momento se puede ver cuán anormal resulta para algunos en Eslovenia la alternancia en el poder entre bloques políticos.

Cuán ricos o pobres, satisfechos o insatisfechos seremos los eslovenos durante los próximos cuatro años, lo sabremos en base a los acontecimientos que tengan lugar en el Parlamento, donde hoy, 29 de abril de 2026, y mientras escribo estas líneas, se celebró una sesión extraordinaria de la Asamblea Nacional.

La propuesta de modificación de la ley de gobierno, presentada por SDS, considera

reducir el número de ministerios de 19 a 14, manteniendo un ministro sin cartera.

A pesar de la reducción del número de ministerios, áreas importantes como la demografía regresan del olvido, al que fueron relegadas por el gobierno de Golob con la eliminación de la Oficina de Demografía.

Se espera así un enfoque más serio sobre la cuestión de la supervivencia del pueblo esloveno dentro del Ministerio de Demografía, Familia y Asuntos Sociales, acorde a la gravedad de los desafíos demográficos que afronta Eslovenia.

El presidente de SDS, Janez Janša, anunció hace unos días que el debate sobre estas modificaciones determinará si es posible formar un gobierno que coloque las necesidades de las personas en primer lugar. Asimismo, añadió que los primeros pasos para la formación de una nueva coalición se darán tras el debate de su propuesta en la Asamblea Nacional y que, si esta era aprobada, enviarán las bases de un acuerdo a los partidos que la apoyan. Janša también afirmó que SDS no formará gobierno a cualquier precio.

La sesión de hoy demostró que se ha comenzado el proceso hacia la normalización de Eslovenia. A continuación, se deberán acordar las bases del acuerdo de coalición, que SDS enviará a los partidos aliados. Si el resultado es exitoso, seguirá la organización de los programas sectoriales para los próximos cuatro años. «Solo cuando este acuerdo se coordine, firme y

acepte por parte de los órganos de los partidos dispuestos a cooperar, se procederá a concertar la composición del nuevo gobierno», declaró Janez Janša hace unos días.

En Sušec (marzo) concluyó la muy exitosa temporada de invierno de nuestros saltadores y nuestras saltadoras de esquí, quienes además de importantes victorias lograron incluso varios récords mundiales.

Por delante ya tenemos los primeros éxitos de deportistas en disciplinas más primaverales y veraniegas como Tadej Pogačar, Luka Dončič y otros, mientras que Janja Garnbret se prepara intensamente para alcanzar la victoria número 50 en su carrera de escalada.

Mientras que las vacaciones de verano en Argentina, que transcurren durante nuestro invierno entre diciembre y marzo, ya han terminado, en Eslovenia, con la despedida de *Mali traven*, comenzamos poco a poco a prepararnos para el verano. La mejor manera de darle la bienvenida a esta estación es, sin duda, con las devociones de mayo a la Virgen María que duran todo el mes. Para muchos, incluyéndome a mí, asistir a estas devociones con familia y amigos es uno de los recuerdos más bellos de la infancia. En la vida adulta nos recuerdan al abrazo protector de nuestra Madre María, al que regresamos tanto en los felices y como difíciles momentos de la vida.

Franci Donko Mravlje

ŠKOFJELOŠKI PASIJON 2026

Deset predstav Škofjeloškega pasijona je mimo. "Naš" Marcelo Brula je uspešno in brezhrebno opravil svoje delo kot režiser in je Pasijonu dodal svoj osebni pečat. Več kot 30.000 gledalcev je ganjeno spremljalo predstavo, na kateri je sodelovalo več kot 1.200 igralcev.

Vsak gledalec je ob vstopu na prizorišče dobil gledališki list s pismom Marcela Brule, ki ga delno objavimo:

Dragi gledalci, dragi sodelavci, prostovoljci, prijatelji Škofje Loke in vsi, ki ste (morda prvič) stopili v to procesijo:

Ko človek sprejme režijo Škofjeloškega pasijona, hitro ugotovi, da ni sprejel le »projekta«, ampak je sprejel skrivnost. Ne le zaradi veličine – ljudi, ulice, zgodovine – temveč zaradi notranje teže, ki jo ta pot nosi. Pasijon ni predstava, ki jo »postavimo« in potem odložimo. Je ogledalo in je molitev. Je spomin, ki postane navzoč. In je vprašanje, ki ga preprosto ne morem izreči drugače: »Kdo sem jaz pred Bogom – in kdo postanem, ko se srečam z Njegovo ljubeznijo?«

Sem Slovenec, rojen v Argentini. Z družino smo se preselili v Slovenijo, da bi živeli bližje koreninam, jeziku in domovini. Že od zgodnjih let sem bil povezan z gledališčem in glasbo; skozi leta sem imel priložnost ustvarjati na mnogih odrih in v številnih skupnostih. A Škofjeloški pasijon ima drugačen obraz. V njem ni »mojega« odra. V njem je naš prostor, mestni, cerkveni, človeški. Nad vsem pa je Božji pogled, ki ne poniža, ampak povabi. Zato mi to delo pomeni čast in odgovornost.

Še preden sem začel postavljati prizore, me je Pasijon nagovoril kot človeka. Pobožalo me je dejstvo, da to ni samo gledališče, ampak pobožnost in duhovna izkušnja, ki raste iz skupnosti – iz ljudi, ki se zberejo, ne zaradi sebe, ampak zaradi neke večje resnice. V tem sem prepoznal tudi svojo pot: ljubezen do gledališča in zavezanost domovini, kamor sem se preselil z družino. Pobožala me je tudi širina pasijonskega telesa. Več kot tisoč prostovoljcev, med njimi veliko mladih, skupine iz vasi in krajev nekdanjega Loškega gospostva, ki se selijo na skupne vaje – kot romarji iste zgodbe. Nagovorilo me je, da nas pri tem spremljajo bratje kapucini z duhovnimi srečanji, ker brez notranje drže Pasijon postane le spektakel. Če smem to voditi, potem naj bo moja re-

žija najprej služenje – da bo ta pot ljudi ne le ganila, ampak jih tudi nežno obrnila k bistvu.

Škofjeloški pasijon je hkrati kulturna dediščina in duhovni dogodek. Če ga doživljamo kot zgodovinsko dogajanje, bomo ostali pri lepoti. Če ga doživljamo kot molitev, bomo prišli do resnice. Moj namen je preprost: da se v tej uprizoritvi, kljub vsem podobam, glasbi in veličini, ne izgubi bistvo. Pasijon govori o odrešenju, o Kristusu, ki je prišel rešiti človeka. In ta resnica ni teorija, je klic, ki se dotakne vsakega od nas.

To pismo želim napisati kot priznanje. Ne režiram le besedila patra Romualda, ampak se v resnici učim režirati svojo lastno držo pred tem, kar besedilo razodeva. In če je ta list namenjen vsem, gledalcem in prostovoljcem, naj bo tudi most. Tisto, kar bomo videli na poti, naj postane nekaj, kar bo vsak od nas odnesel v življenje.

Poklon in izročitev:

Najprej podarjam to delo Bogu vsemogočnemu. Njemu ga podarjam. Naj bo vsa moja režija in vse, kar bomo skupaj ustvarili, pred vsem poklon Njemu. Brez Njega bi bila ta pot le zgodovinski spomin in kulturna kulisa. Z Njim pa je lahko srečanje tiho, resnično, spreminjajoče.

S tem delom se želim zahvaliti pokojnima staršema, mami Vladimiri Vitrih in atu Janezu, ženi Marti in otrokom Tatjani, Martinu, Katji in Magdalen, sestrama Vladi in pokojni Andreji, bratu Pavlu in pokojnemu Janiju, sestrični Moniki ter njihovim družinam, pokojnemu tastu Andreju in tašči Mariji Selan, Selanovim, Zalki in Jožetu Grajzar ter vsej družini in prijateljem, ki me brezpogojno podpirajo. Brez njihove potrpežljivosti, razumevanja, molitve in tihega »daj, zmoresk« bi ta procesija ne imela mojega srca.

Posebna zahvala gre tudi mojima ožjima sodelavcema, brez katerih ta pot ne bi bila izvedljiva. Klemenu Karlinu, moji desni roki, zahvala za zanesljivost, mirnost in nešteto ur prisotnosti, ter Jakobu Vrhovcu, vodji projekta, za vodenje in organizacijo. Iz srca pa se zahvaljujem tudi bratom kapucinom, ki nas spremljajo z molitvijo in duhovno oporo, še posebej br. Mateju Nastranu in br. Juriju Štravsu za duhovno spremljanje, pogovore in besede, ki so me vedno znova vračale k bistvu. Vseh imen ne morem naštet, a moja iskrena

zahvala gre prav vsem, ki ste navedeni v tem gledališkem listu, tudi tistim, ki ste pomagali tiho, v ozadju. Bog vidi. Poklon izrekam tudi vsem, ki so kadarkoli sodelovali na Pasijonu – in vsem, ki so »svoj pasijon« prestali: tistim, ki so v življenju nosili križ, ostali zvesti Njemu in darovali najdragocenejše, kar človek ima: čas, zdravje, moč, včasih celo življenje. Pasijon ni le zgodba o Njegovi zvestobi – je tudi zgodba o naših zvestobah, majhnih in velikih.

Dve zgodbi, dve dimenziji – in ena nit Bogastvo Škofjeloškega pasijona vidim v tem, da je besedilo sestavljeno iz dveh prepletenih pripovedi. Prva govori o nadnaravnem svetu, o angelih, Smrti, hudičih in Duši. Druga je pripoved o človeškem svetu in govori o ceilih, apostolih, oblasti, množici, ženah, Mariji, Janezu, ljudstvu.

V raju obe dimenziji sobivata, ker je človek še »v svetlobi«, še vidi in sliši. Ko pa človek pade v greh, se zdi, kot da se vez razbije: človek ne vidi več Boga, nadnaravni svet je navzoč, a ni več samoumevno viden. V uprizoritvi sem želel to izkušnjo narediti otipljivo, zato angeli niso stalno »na odru«. Ko vstopijo, se svet za hip ustavi. Čas ni več ura na zvoniku, postane notranja, skoraj abstraktna dimenzija, kot da večnost za trenutek potrka v našo sedanost.

Tudi barvna govorica angelov sledi tej notranji logiki: beli angeli nagovarjajo like v zgodbi, rdeči angeli nagovarjajo nas, občinstvo, današnjega človeka. Na začetku so mirnejši, skoraj kot opazovalci. A z odvijanjem procesije se v njih stopnjujeta pretres in obup: gledajo, česa je človek zmožen – in vendar ga Bog hoče rešiti. Zato v prizoru Glej, človek oba angela postaneta rdeča, ker ne nagovarjata več le lika, ampak celotno človeštvo. Ne govorita več »o njih«, ampak »o nas«. V prizoru Mati sedem žalosti pa preideta v vijolično barvo, ki je simbol žalovanja in sočutja. Stojita ob Materi – žalostna, skoraj obupana nad človeštvom.

In vsaj enkrat angeli izrečejo ostro, a odrešujoče opozorilo: »Grešnik!« Ne kot žalitev, pač pa kot zvon, ki nas budi iz spanja, da uzremo, kam nas pelje Adamov greh in kam nas hoče pripeljati Kristusova zvestoba.

(Sledi kratek opis vsakega izmed 20 prizorov pasijona. Celotno pismo je dosegljivo na [tej povezavi](#))

Simbolika: da vidimo z očmi in s srcem Pasijon govori tudi skozi barve, predmete,

kute, zastave. Rdeča govori o krvi in trpljenju, črna o spokornosti in minljivosti, bela o nedolžnosti raja. Drevo spoznanja v peklu pripoveduje o prvi privolitvi, bičarji in križenosci o pokori. Zakriti niso zato, da bi skrivali sebe, sporočajo resnico o grehu in klic po očiščenju. Štiri celine so alegorija pokristjanjenja sveta. Vse to niso opombe, je pot, po kateri lahko gledalec bere globlje.

Zadnji premik: povabilo k skupnemu petju Ob zaključku želim vključiti gledalce. Ne zaradi učinka, pač pa zaradi teologije, saj je Pasijon dogodek skupnosti. Naša skupna pot od raja do groba naj se ne konča v tišini razkroja, ampak v skupnem glasu. Povabilo vsem, da skupaj zapojemo zadnjo pesem, je sporočilo, da nismo sami. Vera ni solistični projekt, nihče se ne odrešuje sam. Če je ljubezen šla skozi trpljenje, se zdaj širi kot občestvo. To je zadnji premik. Iz opazovalcev v udeležence, iz zgodbe v življenje.

Še poslednje besede

Če ste gledalec, ne bodite samo gledalec, dovolite, da vas pot sreča tam, kjer ste. Če ste prostovoljec, hvala! Vaše ure, koraki, vaje, šivi, tihe skrbi, utrujenost – vse to je del procesije. Pasijon ne nastane iz ideje, nastane iz zvestobe.

Če kdo od nas danes nosi svoj križ, naj v tem Pasijonu ne vidi obsodbe, ampak bližino: Bog je vstopil v našo temo, da v njej ne bi bili sami.

Naj bo vse to – moja režija, naše delo, vaša prisotnost – poklon Bogu. In naj se po tej poti v vsakem od nas rodi vsaj ena resnica več, en »da« več, ena zvestoba več.

S hvaležnim srcem – v Božje roke, Marcelo Brula, režiser Škofjeloškega pasijona 2026

Čestitke Marcelu Bruli, njegovim sodelavcem in vsem igralcem Škofjeloškega pasijona!

ODTISI 2 - 2026

LETOŠNJI ŠKOFJELOŠKI PASIJON

Pišem pod vtisom letošnje škofjeloške procesije, ali pasijona, kot je uradno ime tega dogodka že 90 let. Vtisi so enkratni; hočem reči, da so edinstveni, ker je to prvi Škofjeloški pasijon, ki sem ga videl. Zato doživetega ne primerjam z nobenim drugim.

Saj sem vedel, da so te procesije bile kot Biblia pauperum v slikah, kot se nahajajo na freskah v cerkvi v Hrastovljah, ko ljudje niso znali brati, niso znali latinsko in so se morali misijonarji in pridigarji posluževati »otipljivih« načinov, da so verske resnice in odrešenijsko zgodbo posredovali katehumenom in krščenim. V drugih deželah, na primer v španskih, so poznali *autos sacramentales* ali *misterios*, ki so se odvijali navadno v cerkvenih atrijih, in imeli podobne naloge. A zasnova procesije z gledališkimi osnovami se lahko hitro preklopi v spektakel, ki išče močnih vizualnih (in na splošno tudi ostalih) efektov.

Ko je bil objavljen izbor režiserja za letošnji pasijon, sem bil zelo začuden. Marcela Brulo poznam po imenu in videzu, nisem pa videl nobene njegove gledališke kreacije s številni-

mi nastopajočimi. Če štejem leta, sva si tudi precej vsaksebi. Torej nisem vedel, kako bo izpadlo.

Ko je pasijon/procesija postajala aktualnejša in so si sledili intervjuji in poročila o poteku priprav, se je slika malo zjasnila. Posebej velja omeniti Marcelovo pismo-razlago o njegovi zamisli postavitve v gledališkem listu, ki si ga lahko dobil na predstavi (zaslediti jo je tudi v raznih intervjujih). Vse to je bilo potem razvidno med potekom dveurne procesije. Vsa pozornost je bila namenjena smislu pasijona: da je Kristusovo trpljenje sad našega človeškega in osebnega nespoštovanja, kršenja – grešnega življenja, Božje ljubezni do človeštva in človeka. Pri vsakem prizoru (enaindvajset) je tudi poziv k spreobrnitvi, kesanju in vrnitvi k zglednemu in vrednejšemu življenju. Vse to v slikovitem (arhaičnem – še pomnite?!) jeziku izpred tristo let.

Po premlevanju vseh teh postavk mi je bilo potem jasno, zakaj so organizatorji določili Marcela za režiserja: ker je zamislil – in nato udeležil – dogodek kot versko doživetje, kot

evangelizacijsko sredstvo. Od prizora do prizora je bilo to razvidno in, mislim, je prišlo do marsikaterega srca, ki je sledilo nastopu. In to, da so bile vse predstave popolnoma razprodane do zadnjega sedeža, daje misliti.

Če gledališki vidik ni bil na prvem mestu, ne pomeni, da je bil odpisan. Čeprav je vse pogojeno od navodil, ki jih je navedel sam avtor besedila, pater Romuald, ima vsak prizor še toliko manevrskega prostora, da dopušča tudi dozo igranja. V to je posegel tudi Marcel s svojimi »spremembamami«, ki pa so bile vedno najprej predlagane organizatorjem. Še posebno mi je padel v oči prizor Jezusovega slovesnega prihoda v Jeruzalem, ko ga množica pozdravlja, iz nje pa se izlušči otrok, ki se Jezusu požene v objem ...

Če izvzamem verski/duhovni naboj predstave, ne morem mimo dejstva, da je že vodenje vse te množice, 1.200 in več nastopajočih, za odrom pa še tristo in toliko pomočnikov samo po sebi velik izziv. Naloge tolikih ljudi je treba uskladiti in vsaka mora uspešno opraviti naročilo. Poleg človeškega izvajanja se mora na štirih odrih tudi tehnično (luči, zvok) vse sklappati. In se je! Še celo vreme je vsakič pripomoglo, da ni bilo treba uporabiti nobenega rezervnega termina.

Predstave se je udeležila kar številna skupina »pasijoncev« iz graškega Feldkirchna v

Avstriji, ki je v preteklih mesecih tudi postavila na oder pasijonsko zgodbo. Sicer je teh skupin kar nekaj po Evropi; včasih je bila najbolj (morda edina) znana gledališka skupina iz nemškega mesta Oberammergau. Vse te so med seboj povezane v društvu Europassion.

Še nekaj obletnic:

- 350 let kar se je rodil avtor pasijona, kapucin pater Romuald, v Štandrežu pri Gorici.
- 300 let, odkar je p. Romuald »vse gradivo združil in lepopišno prepisal ... verjetno v zimskem času od konca leta 1726 in do začetka leta 1727 (dr. Matija Ogrin).
- 90 let, odkar je dr. Tine Debeljak, skupaj s svojimi prijatelji, oživel tradicijo igranega pasijona. (Marsikdo ga ne uvršča v sklop uprizoritev, ker se ni odvijal kot procesija, ampak se je izpeljala na fiksnem odru.)
- 10 let, odkar je Unesco uvrstila Škofjeloško procesijo v Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Če niste imeli priložnosti, da bi si ogledali Škofjeloški pasijon, če vam ne uspe najti katerega filmskega posnetka, pa lahko počakate na naslednjo uprizoritev, ko bo, verjetno, v svetem letu 2033 ...

GB

KOLEDAR

3. maja
Slovensko romanje k Mariji v Lujan

10. maja
66. Obletnica - Slovenski dom Carapachay

17. maja
71. Slovenski dan in 66. Obletnica - Slovenski dom San Martin

24. maja
Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj

25. maja
Športni dan SDO-SFZ na Slovenski pristavi

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

LAŽ

“Stokrat ponovljena laž postane resnica” je rek, ki se najpogosteje pripisuje Josephu Goebbelsu, ministru za propagando v času nacistične Nemčije, mnogokrat pa se pripisuje tudi komunističnemu revolucionarju Vladimirju Leninu.

Tako “resnico” so ustvarili tudi slovenski komunisti, ki so skozi 45 let “demokratičnega in federativnega” totalitarizma sistematično in načrtovano ponavljali zgodovinske laži o Osvobodilni fronti. Tako še danes na proslavah državnega praznika dneva upora proti okupatorju poslušamo govore o pogumu, načelnosti in borbi OF za ohranitev slovenskega jezika, kulture in narodne identitete.

Nekaj laži o Osvobodilni fronti:

- Osvobodilna fronta je bila ustanovljena 27. 4. 1941.

Ustanovljena je bila 26. 4. 1941. In se ni imenovala Osvobodilna fronta, temveč Protiimperialistična fronta.

- Gibanje je bilo ustanovljeno za boj proti okupatorju.

Slovenski komunisti, ki so bili glavni pobudniki Protiimperialistične fronte, so bili vezani na Sovjetsko zvezo, ki je bila v tistem času zaveznica sporazuma z nacistično Nemčijo (pakt Ribbentrop-Molotov - podpisan 23. 08. 1939). Torej, Protiimperialistična fronta je bila namenjena boju proti zahodnim zaveznikom (Franciji in Angliji).

- OF je bila edina, ki se je od vsega začetka aktivno borila proti okupatorju.

Slovenski (in vsaki drugi) komunistični partiji je bilo formalno prepovedano organizirati kakršenkoli odpor proti nacistični Nemčiji, tedanji zaveznici Stalinove sovjetske Rusije do 22. 6. 1941, ko je Nemčija napadla sovjetsko zvezo. Komunistična partija je kot zaveznik nacistov z njimi korakala na proslavi 1. maja 1941 in z nacisti aktivno sodelovala.

- OF se je borila za ohranjanje slovenskega jezika, kulture in identitete. Osvobodilna fronta je bila pravzaprav protislovensko gibanje. Komunisti so med drugo svetovno vojno ubili več slovenskih civilistov, mož, žensk in otrok (več kot 4.200) kakor okupatorjev. Italijanski okupator je do kapitulacije na slovenskem ozemlju imel 900 padlih, nemški pa manj kot tri tisoč. Po končani vojni pa so komunisti na slovenski zemlji pomorili še več kot 12.000 slovenskih civilistov in vojnih ujetnikov ter več kot 100.000 ljudi drugih narodnosti.

- OF je osvobodila Slovenijo.

Komunistična partija je drugo svetovno vojno samo izrabila za uvedbo revolucionarnega procesa, ki ga je načrtovala že veliko pred vojno. Z uspešno propagando “osvoboditve” so komunisti s štiriletno krvavo revolucijo dosegli skoraj pol stoletja diktature.

Laž je prisotna tudi v mnogih pregovorih:

• **Laž ima kratke noge.** (slovenski pregovor)

• **Preden pride resnica, laž že ves svet požre.** (armenski pregovor)

• **Laž je debela, a kratka; resnica je tanka, a dolga.** (hrvaški pregovor)

• **Resnica ne potrebuje veliko besed, laž jih nima nikoli dovolj.** (nemški pregovor)

• **Resnica se ne more nikdar z lažjo poljubiti.** (slovenski pregovor)

• **Če je laž voda, v kateri plavaš, se spomni, da je voda nevarna celo za dobre plavalce.** (afriški pregovor)

• **Če ti laž na začetku tudi koristi, se ti na koncu sprevrže v škodo, če ti resnica na začetku tudi škodi, ti na koncu prinese korist.** (uzbeški pregovor)

• **Pusti laž 24 ur teči in nikoli je ne boš mogel dohiteti.** (angleški pregovor)

• **Kdor laže, ta krade.** (slovenski pregovor)

• **Laž je debela, dokler je sama, a brž ko dobi priče, se posuši.** (madagaskarski pregovor)

• **Ne moreš preprečiti psu, da laja, niti lažnivcu, da laže.** (francoski pregovor)

• **Mlad lažnivec, star tat.** (irski pregovor)

• **Lažnivec ne sme biti pozabljivec.** (slovenski pregovor)

Izbral: Jože Jan

“Z Marijo romamo v bratstvu h Kristusu”

SLOVENSKO ROMANJE V LUJAN
Nedelja, 3. maja 2026

9.30 - romarska sv. maša za vse žive in rajne Slovence v Argentini. Daroval jo bo **zaslužni nadškof msgr. Andrej Stanovnik OFMCap.** Med sv. mašo bo ljudsko petje in priložnost za spoved.

14.00 - popoldanska pobožnost.
Toplo vabljeni ministranti in narodne noše!

Slovenski dom Carapachay
66. OBLETNICA

“V objemu spominov gradimo bodočnost”

Nedelja, 10. maja 2026

11:15 Dviganje zastav
11:30 Sveta maša
13:00 Kulturni program
14:00 Kosilo
Cena: \$ 25.000. Rezerve za kosilo: 11 6994 3917

Cecilia Grierson 3867, Carapachay

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN
71. SLOVENSKI DAN
66. OBLETNICA

Tvoje ime, Slovenija, mi cvilva blagoslova.

Nedelja, 17. maja 2026

9.00 Sveta maša v zavodu Srca Jezusovega
10.15 Dviganje zastav na dvorišču doma
11.00 Kulturni program
13.00 Družinsko kosilo
15.30 Kulturno srečanje folklorne in glasbe
Prosta zabava ob zvokih skupine Potomci

MISIJON V ARGENTINI
p. Ivo Pavić

Program:
19.30 – rožni venec
20.00 – nagovor p. Iva Pavića
20.30 – sv. maša, nato molitev za osvobojenje in zdravje.

Lepo vabljeni!

V četrtek, 7. maja 2026, v cerkvi Marije Pomagaj,
Ramón L. Falcón 4158, CABA.

SIMPOZIJ
“Umetna inteligenca za skupno prihodnost”

4. maj 2026 ob 18. uri
UCEMA: Avditorij, Reconquista 775, C.A.B.A.

Z veseljem vas vabimo na znanstveni most med Slovenijo in Argentino, dogodek, ki bo združil ugledne strokovnjake z institucij, kot sta Stanford in Univerza Wisconsin, ter obravnaval različne uporabe umetne inteligence, od nevronskih mrež do medicinske fizike in arheologije.

Povezava za prijavo

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

SL*AR
CÁMARA DE COMERCIO
ESLOVENO ARGENTINA

BAJDA s.r.l.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj: Miloš Stare

Lastnik: društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik: Jure Komar

Uredniška ekipa:

Jože Jan, Tomi Kastelic, Sofi Komar,

Lucijana Vombergar in Leila Erjavec

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email: svobodna.ba@gmail.com

www.svobodnaslovenija.com.ar